VAPAUS

Ilmestyy tiistaina, torstaina ja lauantaina
Perustettu 1917

Canadan suomalaisten itsenäinen työväenlehti

Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash. VAPAUS, 100 Elm St. W., Sudbury, Ont. Postage paid at Sudbury.

No. 17 — Vol LII vuosikerta · Sudbury, Ont. · Lauantai, helmik. 10 p. — Saturday, Feb 10, 1968

Taistelut jatkuvat yhä Saigonissa

Vietnamilaisilla tukikohtia edelleen useissa E-Vietnamin kaupungeissa; sen. Kennedy sanoo, että "voitto ei ole nurkan takana" - vaatii mm. Vietkongin tunnustamista

Samaan aikaan kun senaattori Robert Kennedy varoitti Chicagossa torstaina pitämänsä puheen yhteydessä, että Yhdysvalloilla ei ole mitään voiton mahdollisuuksia Vietnamissa, USAn asevoimat jatkoivat tykistöja ilmapommitusta Saigonissa ja Huessa, sekä muissakin kaupungeissa missä on jo surmattu suuria määriä siviileja — niitä etelävietnamilaisia, joita Washington sanoo "auttavansa".

Perjantaiaamuna tiedoitettiin, että taistelut jatkuvat edelleen Saigonin kaupungissa, missä Yhdysvallat käyttää vietnamilaisia vastaan tykkejä ja syöksypommittajia.

Samalla kertaa yhdysvaltalaispiireistä myönnettiin torstai-iltana, että vietnamilaisilla on edelleen tukiasemansa Saigonin lisäksi myös Huessa, Dalatissa ja Can Thossa, missä on käyty ilmeisesti paljon siviiliuhreja vaatineita katutaisteluja tammikuun 30 päivästä alkaen..

Saigonista yhdysvaltalaispiireistä torstai-iltana annettujen tietojen mukaan tammikuun 30 päivän jälkeen on tapettu 26,621 vietnamilaista "kommunistia". Saman kymmenen päivän kuluessa sanotaan amerikkalaisten liittolaisineen menettäneen 2,295 kaatuneina, lukeutuen niihin 810 yhdysvaltalaista, 1,434 Saigonin armeijan miestä ja 45 muita.

Samojen tietojen mukaan viimeksikuluneen viikon aikana tapettiin 15,515 kommunistia, 784 Saigonin asevoimien miestä ja 416 amerikkalaista, ollen tämä suurin yhdysvaltalaisten miesvoiman menetys yhden viikon ajalta tässä hyökkäyssodassa.

Samaan aikaan — viikon kuluessa — tiedoitetaan haavoittuneen 2,757 yhdysvaltalaista. Toisaalta on kuitenkin sanottu, että Etelä-Vietnamiin on tuotettu yhdysvaltalaissotilaita lisää enemmän mitä on taisteluissa menetetty.

E t e l ä - Vietnamin pohjoisosassa odottavat yhdysvaltalaispiirit suurtaistelua USA merijalkaväen sotatukiasemasta Khe Sanhista.

Puhuessaan torstaina Chicagossa, senaattori Robert F. Kennedy (D-NY), arvosteli voimakkaammin kuin koskaan ennen Yhdysvaltain sotaohjelmaa ja sanoi, että USA ei saa koskaan sotilaallista ratkaisua Vietnamin pulmalle.

"Täydellinen sotilaallinen voitto ei ole näköpiirissä, eikä kulman takana . . . se on todennäköisesti meidän ulottumamme ulkopuolella", sanoi senaattori Kennedy.

Hän esitti puheensa yhteydessä taisteluhaasteen niille väitöksille, joiden mukaan yhdysvaltalaiset ovat jääneet voiton puolelle viimeksikuluneen viikon aikana käydyissä kovissa taisteluissa.

Samalla kertaa hän esitti epäilynsä Yhdysvaltain sotilasjohdon "tappiotilastoista" sanoen, että vietnamilaisten "menetykset eivät voi olla niin tuhoisia, miltä ne tilastoista näyttävät.

"Meidän vakoilupäällikkömme sanoo meille", selitti sen. Kennedy, "että kaupunkeja vastaan hyökänneestä 60,000 miehestä on tapettu 20,000. Jos vain 2 miestä on vakavasti haavoittunut jokaista kaatunutta kohti, mikä on hyvin konservatiivinen arvio, silloin on vihollinen pantu kokonaan pois pelistä.

"Kuka sitten", hän kysyi, "jatkaa taistelua?"

"Kuinka iroonista onkaan se, että korkeimmissa asemissa olevat julkisuushenkilömme puhuvat voitosta kun huomioidaan, että kansa (etelävietnamilaiset), jonka hyväksi olemme antaneet 16,000 ihmishenkeä, miljardeja dollareita ja miltei kymmenen vuotta puolustusta, ei noussut asevoimin meitä vastaan", sanoi senaattori Kennedy.

'Vielä kipeimmin sattuvaa on se kun väestö ei noussut puolustamaan itseään Vietkongia vastaan. Hyvin harva (etelävietnamilainen) jos yksikään heistä, riensi meille kertomaan Vietkongin joukkojen keskittämisestä."

Senaattori Kennedy sanoi viimeksikuluneitten viikkojen osoittavan, ettei Etelä-Vietnamissa "ole mikään paikka lujasti meidän kontrollissamme."

Vaatien Washingtonia ryhtymään toimenpiteisiin Vietnamin sodan lopettamiseksi, senaattori Kennedy sanoi:

"Me emme voi enempää lisätä rauhanvaatimuksiamme joka kerta kun Hanoi antaa ymmärtää, että se voi olla valmiina neuvottelemaan; ja meidän täytyy olla valmiina näkemään ratkaisun, mikä antaa Vietkongille ja Kansalliselle vapautusrintamalle mahdollisuuden osallistua maansa poliittiseen elämään.

"Ei siksi, että me haluamme heitä sellaiseen asemaan, vaan siksi kun se on ainoa keino tämän taistelun ratkaisemiseksi."

Sanoo saastutus-tutkimusten olevan puutteellisia

Toronto. — Kaupungin valtuusmies Anthony O'Donohue sanoi tiistaina että Dunnvillen fluorisaastutustutkimukset ovat puutteelliset, ja lisäksi että "asiantuntijat ovat aina valmiina antamaan lausuntoja maksua vastaan."

"Ei yksikään ekspertti voi minulle sanoa, että sata eläintä kuoli sydänhalvaukseen," sanoi hän Consumers, Association of Canadan kokouksessa Torontossa.

Tutkimukset, keskeytettynä helmikuun 19. järjestettiin Ontarion terveysministeri Matthew Dymond'in taholta sen jälkeen kun eräs detroittilainen lääkäri sanoi, että farmarit ja eläimet Dunnvillen ympäristöllä kärsivät fluorimyrkytyksestä.

Haastattelussa kokouksen jälkeen, mr. O'Donahue sanoi, että kuulusteluissa otettiin todisteita niinkuin se olisi lakioikeus ja lisäsi "farmareilla pitäisi olla tilaisuus tulla ja esittää heidän lausuntonsa."

Suomi löi Canadan 5-2 Tshekit L-Saksan 5-1

Yleisön suureksi suosikiksi Suomen maalivahti — huonot sääsuhteet syöksyhiihdon vaikeuttajana

Ilmeisesti liian voitonvarma Canadan jääkiekkojoukkue oli unohtanut, että "hyljitty kanto reen kaataa", kuten sanotaan, ja hävisi torstaina Grenoblen talvikisoissa erinomaisen hyvin pelanneelle Suomen joukkueelle maalein 5—2. Tämä suomalaisten voitto aiheutti Grenoblen jääkiekkoilun suurimman tähänastisen yllätyksen.

Nopeasti luistelleet ja hyvin pelanneet suomalaiset johtivat joukkueena alusta loppuun asti, mutta pälvän yleisön suosikiksi nousi Suomen maalivahti Urpo Ylönen joka torjui kerta toisensa jälkeen canadalaisten lyönnit.

Korostaen, että jääkiekkoilun mitalijaon ratkaisu on vielä tekemättä, ja että canadalaiset ovat vielä lujasti mukana, Canadan joukkueen valmentaja Jackie McLeod sanoi pelin päätyttyä: "Mitä kovemmin yritimme, sitä huonompia olivat tuloksemme."

Tämä oli ensimmäinen kerta jolloi Suomi tai mikään Pohjoismaa on olympialaisissa selvinnyt voittajana canadalaisista.

Tshekkoslovakia löi torstaina Länsi-Saksan maalein 5—1. Torstai-iltana oli jääkiekkoilussa johtoasemissa Neuvostoliitto ja Tshekkoslovakia. Toisella tilalla Ruotsi joka oli voittanut yhden pelin ja hävinnyt toisen. Kolmannella tilalla oli Canada ja Suomi.

Suomalaiset ottivat johdon heti ensimmäisessä erässä mikä päättyi 2—1 leijonarintojen hyväksi. Toinen erä päättyi maalein 3—1 Suomen hyväksi ja kolmannessa erässä suomalaiset tekivät vielä 2 maalia ja canadalaiset yhden.

Ensimmäisen erän maalit teki suomalaisille Matti Keinonen ja Lasse Oksanen. Jorma Pelto teki toisen maalin toisessa erässä. Ilpo Koskela ja Juhani Wahlsten tekivät kolmannen erän maalit.

Canadalaisten maalit ampuivat ensimmäisessä erässä Dan O'Shea ja kolmannessa Bill MacMillan.

Suomen joukkueen tshekkoslovakialainen valmentaja Gistav Bobnik sanoi, että Suomen joukkue oli valmistunut erikoisesti tätä ottelua varten.

Lumimyrsky, sumu ja kova tuuli siirsi torstaina sekä miesten syöksyhiihtojen että kelkkailijain ottelut. Virkailijat ovat alustavasti järjestäneet, mikäli sääsuhteet sen sallivat, että miesten syöksyhiihto suoritetaan joko tänään (perjantaina) tai sunnuntaina.

Naisten kaunoluistelussa sai pakollisten liikkeiden suoritusten perusteella tuntuvan etumatkan yhdysvaltalainen 19-vuotias Peggy Fleming. Toisella tilalla — hopeamitalin tuntumassa — oli pakollisten jälkeen isä-saksatar, Gabriele Seyfert.

Canadan parhain kaunoluistelijatar, Karen Magnuson North Vancouverista, sijoittui pakollisten liikkeiden perusteella kymmenenneksi. Osanottajia oli 32. Tätä sijoittumista kaunistaa se tosiasia, että Karen on vasta 15-vuotias.

Kaunoluistelun lemmittynä oli kuitenkin vasta 11-vuotias romanialaistyttö Beatrice Hustiu, Bukarestista. Olympialaisten pakolliset liikkeet torstaina suorittanut romanialaistyttö on vain 4 jalkaa 2 tuumaa pitkä ja painaa 80 paunaa. Mutta hän on luistellut jo 6 vuotta eli 5-vuotiaasta alkaen.

Perjantaiaamuisten radiotietojen mukaan naisten 10 kilometrin hiihdon voitti ruotsalainen mestarihiihtäjätär Toini Gustafsson. Seuraavat kaksi palkkaa olivat myös ruotsalaistyttöjen heinää.

Pääministeri Wilsonilta vaaditaan tekoja Vietnamin rauhan hyväksi

Oman puolueen jäsenet vaativat hallitusta sanoutumaan irti USAn hyökkäyssodasta Vietnamin kansaa vastaan

Lontoo. — Hänen oman puolueensa 91 jäsentä esitti keskiviikkona pääministeri Harold Wilsonille vaatimuksen, että hänen tulee vetää Britannia eroon Yhdysvaltain Vietnamissa olosta.

Tämä työväenpuolueen parlamenttiryhmän "takapenkkiläisten" päätöslauselma kehoittaa pääministeri Wilsonin kunnioittamaan t y ö väenpuolueen viimevuotisen edustajakokouksen päätöslauselmaa missä tuomitaan Yhdysvaltain hyökkäyssota Vietnamin kansaa vastaan.

Tämä vaatimus lisäsi happamuuden tunnetta pääministeri Wilsonin Valkoisen talon vierailua kohtaan mitä on muissa yhteyksissä kuvattu sopimattomaan aikaan järjestetyksi, tarpeettomaksi ja mitään tuloksia tuottamattomaksi vierailuksi.

Vierailtuaan Washingtonissa presidentti Johnsonin luona, pääministeri Wilson tulee kohteliaisuuskäynnille pääministeri Pearsonin luo Ottawaan. Tämä on todennäköisesti näiden miesten viimeinen virallinen kohtaaminen sillä pääministeri Pearson eroaa toimestaan huhtikuun alussa.

Lontoolaisten tarkkailijain kertoman mukaan kaikki merkit viittaavat siihen, ettei pääministeri Wilsonin Washingtonin matkasta ole mitään hyötyä.

Tämä on Wilsonin ja Johnsonin ensimmäinen kohtaaminen sen jälkeen kun Britannian hallitus tiedoitti suunnitelmistaan sotilaallisen maailmanvallan asemasta luopumiseksi. Tämän päätöksen uskotaan kylmentävän Washingtonin ilmapiiriä tälle vierailulle.

Vierailu tapahtuu myös aikana, jolloin Vietnamin kriisissä oleva presidentti Johnson ei ole sellaisessa mielentilassa, että hän haluaa kuunnella ulkopuolisten neuvoja.

Vaikka Britannian oppositiopuolue (konservatiivip.) vaatii antamaan täydellistä tukea Yhdysvaltain hyökkäyssodalle Vietnamia vastaan, niin Britannian kansa ja hallituspuoluekin on omaksumassa entistä selvemmän kannan Yhdysvaltain sotaohjelmaa vastaan.

Britannian liberaalipuolueen monet jäsenet, unionistit ja uskonnolliset ryhmät kehottivat pääministeri Wilsonia vetoamaan presidentti Johnsoniin, että hän ryhtyisi uusiin toimenpiteisiin Vietnamin sodan lopettamiseksi.

Tarkkailijat sanovat, että tämä kauan sitten järjestetty vierailumatka toteutetaan ainoastaan diplomaattisista syistä.

Jos Lontoo peruuttaisi vierailun sitä pidettäisiin merkkinä siitä, että Britannia ei enää anna taktillista hyväksymistä Yhdysvaltain sodalle Vietnamia vastaan.

Jos Yhdysvallat peruuttaisi vierailun niin sitä pidettäisiin merkkinä siitä, että Washington on alentanut Britannian merkitystä.

Radiointilaki on nyt senaatin käsiteltävänä

Ilman NDP:n apua olisi liittohallitus joutunut perin kiusalliseen asemaan

Ottawa. — Ilman uuden demokraattisen puolueen (NDP) apuuntuloa olisi liberaalipuolueen vähemmistöhallitus joutunut keskiviikkona "renekaatti-liberaalin" toimenpiteen johdosta hyvin kiusalliseen asemaan uuden radiointi- ja televisiointilain johdosta.

Liberaalina alahuoneen jäseneksi valittu torontolainen Ralph Cowan esitti yllättäen ehdotuksen, jonka mukaan mainittu radiointilaki olisi jäänyt nyt hyväksymättä ja siirtynyt uudelleen komiteakäsittelyyn. Hänen ehdotuksensa hyväksyminen ei olisi antanut hallitukselle varsinaista epäluottamuslausetta, koska kysymys ei ollut ko. lakiehdotuksen hylkäämisestä, vaan sen käsittelyn siirtämisestä uudelleen komiteavaiheeseen, mutta se olisi saattanut hallituksen poliittisesti hyvin kiusanalaiseen asemaan.

"Renekaatin" ehdotus tuli hyljätyksi äänin 107—89. NDP:n kaksitoista jäsentä kiirehti johtajansa T. C. Doublasin johdolla äänestämään liberaalien puolesta.

Jos kaikki oppositiopuolueiden jäsenet olisivat äänestäneet "renekaatti-liberaalin" puolesta silloin olisi hallitus hävinnyt äänin 101—95

Viidentoista minuutin kuluttua tämän täpärän äänestyksen jälkeen tämä 35-sivua käsittävä lakiehdotus käsiteltiin kolmannessa lukemisessa virallista äänestystä suorittamatta.

Tämä laki, joka tullaan tuntemaan Broadcasting Act-nimellä, menee nyt senaatin käsiteltäväksi, missä voi syntyä myös pitkäaikainen väittely asiasta.

Uudessa radiontilaissa on 10 kohtaa, minkä perusteella uusi hallintoelin, Canadian Radio- Televisio Comission, saa laajat valtuudet radiointiohjelman toteuttamiseksi ja säännöstelemiseksi niin CBC:n kuin yksityistenkin radio- ja televisioverkostojen kohdalta.

"OTTAWA HYLKII" INTIAANINUORIA

Toronto. — Eräs nuori Iroquoisprinsessa syytti tiistai-iltana, että liittovaltion Intiaanien-asiain virasto ei vastaa Intiaanien kirjeisiin, eikä ole ottanut huomioon Vancouverin prostitutio-liiga joka käyttää hyväkseen "satoja" 15—17 vuotiaita Intiaani tyttöjä.

25-vuotias Kahn Tineta Horn Montrealilainen mannekiini-tyttö, joka on saanut kasvatuksensa Choughnawaga-reservi-alueella Montrealin lähistöllä arvosteli myöskin Intiaanien-asiain ministeriä Arthur Laing'ia.

Hän sanoi York yliopiston opiskelija-yleisölle.. "Kun me kirjoitamme hänelle, hän kopioi kirjeemme ja jakaa ne sitten asianomaisille henkilöille, mutta he eivät vastaa kirjeisiin. Näin ollen ainoa tie päästä kosketuksiin mr. Laing'in kanssa on mennä häntä katsomaan, ja saamme olla onnellisia jos pääsemme sisälle."

Vancouverin prostitution "kauheasta skandaalista" miss Horn sanoi: "Minä en missään nimessä tahdo sanoa, että kukaan niin hieno ja rehellinen — mies ja hän on hieno ja rehellinen — kuin mr. Laing, olisi missään tekemisissä tämän asian suhteen. Mutta sitä ei voida tehdä ilman poliisien ja joidenkin poliitikkojen tietoa ja avustusta."

Hän sanoi vielä että kun mr. Laing kysyi todistuksia joku aika sitten pidetyssä kokouksessa, hän sanoi tälle, että hän voi niitä saada Vancouverin oikeusistunnosta.

Miss Horn sanoi että lääke-apua ei joillakin intiaanien reservi-alueilla ole ollenkaan.

"Meille ei haluta antaa muita lääkkeitä kuin ehkäisypillereitä" sanoi hän.

TAPPOI ENNEMMIN ITSENSÄ KUIN KOIRANSA

Phoenix, Ariz. — Linda Marie Ault tappoi mieluummin itsensä kuin antoi sekarotuisen koiransa Beautyn maksaa hengellään se, että oli viettänyt erään yön lentoluutnantin kanssa, sanoivat poliisit tiistaina.

Etsiväpoliisi Ronald Cromer kertoi tytön isän sanoneen avio-erossa olevasta tyttärestään seuraavaa:

"Minä tapoin hänet. Minä tapoin hänet. Se on niinkuin olisin hänet itse tappanut."

"Minä annoin hänelle pyssyn. En luullut hänen tekevän mitään tällaista". 21-vuotias Arizona State yliopiston oppilas kuoli sairaalassa maanantaina pyssynkuulan aiheuttamasta päävammasta.

Etsiväpoliisit Cromer ja Dan Rodriguez kertoivat hänen vanhempiensa mr. ja mrs. Aultin kertoneen asiasta seuraavaa:

Linda meni tanssiin perjantai-iltana. Kun hän palasi kotiin noin 9.30 lauantai-aamuna, sanoi hän heille, että oli viettänyt yön erään lentoluutnantin kanssa ja olleen läheisessä suhteessa hänen kanssaan.

Aults sanoi hänelle että tytön on mentävä naimisiin luutnantin kanssa. He soittivat luutnantille ja kertomansa mukaan joku virkailija sanoi heille että luutnantti oli jo naimisissa. Tätä ei kuitenkaan todistettu.

Sunnuntai-aamuna Aultsit päättivät rangaista Lindaa tavalla joka "herättäisi hänet". Ault sanoi Lindalle että hänen oli tapettava koiransa joka oli ollut tytöllä kaksi vuotta.

He kolme menivät sitten aukeamalle, noin 100 jaardia kotoaan, Lindan taluttaessa Beautya hihnasta.

He panivat tytön kaivamaan matalan haudan.

Ault latasi .22 kaliberin revolverinsa, jättäen hanan ylös.

Mrs. Aultin pitäessä koiraa, Linda tähtäsi pistoolinsa lemmikkiään kohti, ja äiti katsoi alas koiraan. Hän käänsi pyssyn pois.

Äiti luuli hänen vain viivästelevän.

Silloin tyttö nosti pistoolin oikealle ohimolleen ja laukaisi.

Poliisit sanoivat että ei ole mitään mistä olisi voitu syyttää vanhempia, paitsi mahdollisesta raakuudesta eläintä kohtaan.

Thatcher vaatii "lännelle enemmän"

Hamilton. — Saskatchewanin "liberaalinen" pääministeri Ross Thatcher sanoi täällä keskiviikkona että liittohallituksen tulisi kiinnittää enemmän huomiota Canadan länsimaakuntiin ja vähemmän Quebeciin.

"Jos Ottawa antaisi meille yhden viidenneksen siitä huomiosta, minkä se antaa Quebecille", me olisimme iloisia sanoi mr. Thatcher.

VIIME TIEDOT

Toronto. — Ontarion liberaaleilla on viikonvaihteen aikana Torontossa konferenssi, missä luodaan pohjaa sille, mitä ehdokasta he ryhtyvät tukemaan. Perjantaina ilmoitettiin että Ontarion liberaalien keskuudessa on aloitettu "liike oikeusministeri Trudeaun saamiseksi puoluejohtajan paikan tavoittelijaksi", kuten tiedoitetaan.

Tokio. — Pohjois-Korean hallituksen tiedoitetaan torstai-iltana varoittaneen, että sota voi alkaa milloin tahansa. Samalla kehoitettiin pohjois-korealaisia valppauteen kaiken mahdollisen varalta.

New Delhi. — YK:n pääsihteeri U Thant keskusteli torstaina New Delhissa olevan Pohjois-Vietnamin pääkonsulin Nguyen Hoan kanssa nykyhetken asioista. U Thantin edustaja suostui sanomaan vain sen, että "keskustelu oli hyödyllistä". New Yorkissa huhtaan kuitenkin, että U Thant yrittää saada rauhanneuvottelut käyntiin Vietnamin sodan lopettamiseksi.

Oshawa. — Perjantaiaamuna näytti, että General Motorsin kaikki canadalaistyöläiset, joita on noin 23,000 voivat ryhtyä lakkoon. Oshawassa aloitti torstaina — päivää ennen lakon alkamisen määräaikaa — noin 3,000 työläistä lakon General Motorsia vastaan.

Työttömiä on Canadassa 464,000

Ottawa. — Virallisten tietojen mukaan Canadassa oli tammikuun puolivälissä 464,000 työtöntä, vastaavan luvun ollessa 353,000 joulukuussa — ja 381,000 tammikuussa 1967.

Työttömänä olevien miesten ja naisten määrä on 6,1 prosenttia koko työvoimamäärästä korkein prosenttimäärä sitten maalisk. v. 1964. Vastaava luku oli 4.6 prosenttia joulukuussa.

Tilasto raportissa, jonka ovat yhdessä laatineet työvoimavirasto ja DBS sanottiin, että yhteensä työssä olevien luku laski 244,000 sitten joulukuun.

Mutta työ-voima kutistui 133,000 :lla kun kausityöläiset jäivät pois, josta johtui 111,000 lisäys työttömien lukumäärää.

Työtilannekuva on lyhyesti seuraava (Arviot tuhansissa:)

	Tammik. 1968	Jouluk. 1967	Tammik. 1967
Työvoima	7,564	7,697	7,364
Työssä	7,100	7,344	6,983
Työttömänä	464	353	381

OIKEUKSIEN LAIN TULISI TURVATA MYÖS KANSALAISOIKEUDET

Jos yhden tai useamman canadalaisen oikeuksia loukataan sillä uhataan kaikkien vapauksia

Toronto. — Vedoten YK:n ihmisoikeuksien julistukseen, ja korostaen, että se koskee kaikkien canadalaisten oikeuksia, Canadan kansallisuusryhmien neuvosto lähetti viime maanantaina Ottawassa kokoontuneelle liitto- ja maakuntahallitusten pääministerien kokoukselle lausunnon, missä tervehditään liittohallituksen esitystä oikeuksien laiksi ja sanotaan, että siihen tulee lisätä myös artikla kansalaisoikeuksien turvaamiseksi.

Neuvoston presidentti, H. Guralnickin ja sihteeri, W. Harasymin allekirjoittamassa lausunnossa sanotaan:

— Me tervehdimme ehdotustanne, että peruslakiin liitetään ihmisoikeuksien määritelmä. Me toivomme että tällaiselle oikeuksien laille annetaan perusoikeuksien paikka Canadan uudessa perustuslaissa. Me katsomme myös, että sellainen oikeuksien lain tulisi olla lakivoimaisesti sellainen, etteivät burokraattiset hallitukset voi oikeuksia kaventaa.

Jos nämä oikeudet ovat yksinomaan kansan määräysvallassa, siitä seuraa, että niiden tulisi olla kansan demokraattisessa valvonnassa.

Me uskomme, että ihmisoikeuksien ehdotuksenne on vakava puutteellisuus kansalaisoikeuksien kohdalta. Yhdistyneiden kansakuntien yleiskokouksen vuonna 1948 hyväksymän Ihmisoikeuksien julistuksen artikla 15 määrittelee että 1) kaikilla on oikeus kansalaisuuteen; ja 2) keneltäkään ei saa mielivaltaisesti kieltää kansalaisuutta, tai kieltää oikeutta kansalaisuutensa vaihtamieksi.

Tunnettu tosiasia on, että meidän maamme monelta asukkaalta on poliittisen syrjinnän perusteella kielletty kansalaisoikeudet. Me katsomme, että jos yhdeltä tai useammalta canadalaiselta kielletään kansalaisoikeudet, silloin aiheutetaan vaara kaikille canadalaisille. Ei riitä se, että määritellään lakivoimaisesti puhe-, kokoontumis, järjestäytymis ja sanomalehtivapaus, sekä oikeudenmukainen kuulustelu perustuslain puitteissa, jos yksilöitä tai ryhmiä joutuu syrjittäväksi mainittujen oikeuksien hyväksikäymiseksi.

Me katsomme, että kansalaisuus on oikeus, eikä etuoikeus, että perustavat ihmisoikeudet ovat koskemattomia, ja että niin kauan ylläpidetään kaksoisstandartteja kansalaisuus asiassa, silloin loukataan kaikkia muitakin vapauksia.

Me toivomme, että kansalaisoikeuksia koskeva kohta liitetään lopulliseen oikeuksien lakiin, että kansalaisryhmille varataan mahdollisuus puhua tästä asiasta parlamenttikomitean istunnossa.

Väkiluku on lisääntynyt 378,000:lla

Ottawa. — Canadan väkiluku oli 20,630,000 tammikuun 1. päivänä tiedoittaa Canadan liittovaltion tilastotoimisto (DBS).

Tämä on 378,000 hengen lisäys, tai 1.9 prosenttia, yläpuolella tammik. 1, 1967, arviointia. Lisäys sitten kesäk. 1, 1966, väenlaskuun on 615,000, tai 3.1 prosenttia.

British Columbian lisäys, 63,000 tai 3.3 prosenttia, yhteensä 1,990,000 oli korkein prosentuaalisesti maakuntien kesken v. 1967.

Ontariolla oli suurin numerollinen lisäys, 174,000, tai 2.5 prosenttia, yhteensä 7,252,000 asukasta.

Viimeisimmät väestö-arvioinnit jäljellä oleviin maakuntiin ja alueisiin nähden ovat: Newfoundland 502,000, Prince Edward Island 110,000, Nova Scotia 760,000, New Brunswick 623,000, Quebec 5,910,000, Manitoba 968,000, Saskatchewan 959,000, Alberta 1,511,000, Yukon 15,000, North West Territories 30,000.

Van Horn eroaa

Fredericton. — New Brunswickin konservatiivipuolueen johtaja J. C. Van Horne esitti torstaina eroanomuksena mainitusta toimesta.

VAPAUS (LIBERTY)
INDEPENDENT LABOR ORGAN OF FINNISH CANADIANS
Established Nov. 6, 1917
EDITOR: W. EKLUND MANAGER: E. SUKSI
TELEPHONE: OFFICE AND EDITORIAL 674-4264
Published thrice weekly: Tuesdays, Thursdays and Saturdays by Vapaus Publishing Co. Limited, 100-102 Elm St. West, Sudbury, Ontario, Canada. Mailing address: Box 69
Advertising rates upon application, translation free of charge.
Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash.
Member of the CANADIAN LANGUAGE PRESS CLUB

TILAUSHINNAT:
Canadassa: 1 vk. $10.00, 6 kk. $5.25, 3 kk. 3.00
USA:n: 1 vk. $11.00, 6 kk. $5.75
Suomeen: 1 vk. 11.50, 6 kk. 6.25

Sunnuntaikalastuksestakin veroa?

Kuten muutama päivä sitten Torontosta tulleissa uutistiedoissa kerrottiin, Ontarion maakuntahallitus aikoo sälyttää tämän maakunnan asukkaille — noin miljoonalle ontariolaiselle — erikoisveron siitä, kun he käyvät joko kerran tai useammin vuodessa liottamassa siimaansa jonkun kauniin järven tai puron rantamilla!

Maakunnan maiden ja metsien ministeri Rene Brunelle sanoi pitävänsä vain "oikeudenmukaisena" hintana sitä, jos sunnuntaikalastajilta vaadittavan lupakirjan hinnaksi määrätään Ontariossa $3.00 hengeltä.

Kuinka "oikeudenmukainen" tällainen vero on, se näkyy ehkä parhaiten seuraavanlaisista esimerkeistä, jotka eivät suinkaan ole pelkkiä mielikuvatuotteita, vaan elävästä elämästä löydettäviä tosiitapauksia:

Jos 16—20 vuotias opiskelija, joka olosuhteiden johdosta ei ole saanut edes kesätyömaata tulevan talven opintojen maksun suorittamiseksi, katkaisee koivunvavan järven rannikolta, sitoo siihen siiman ja koukun, sekä ryhtyy niemen kärjessä olevalta kiveltä onkimaan, hänet voidaan vetää korkean raadin eteen vastaamaan "kalastussäädösten" rikkomisesta eli siitä, ettei hän ole ostanut $3.00 hintaista "kalastuslupaa".

Jos vajaan $3,000 vuodessa ansaitseva työläinen — ja heitä on peräti lähes kolmasosa Canadan kaikista palkkatyöläisistä — haluaa lähteä perheineen yhdeksi sunnuntaiksi hyvän naapurinsa kesämökille viikonloppua viettämään ja "kalastelemaan", hänen täytyy hankkia sekä itselleen että vaimolleen (yli 16-vuotiaista huollettavista nyt puhumattakaan) $3.00 maksava "kalastuslupa" kummallekin tai muussa tapauksessa hän ei saa yhtenäkään kauniina kesäsunnuntaina kalastuksesta nauttia.

Jos vanhuudeneläkeläinen, jonka kuukausitulo ei tahdo mitenkään riittää hengen ja ruumiin yhdessä pitämiseen, puhumattakaan nyt mistään huvitteluista, saisi tilaisuuden mennä pitkän pitkiä päiviään kuluttamaan jonkun järven kalavesille, hänen täytyy ensiksi hankkia itselleen tämä $3.00 kalastuslupa.

Ja entäs sitten ne vähän "parempiosaiset" pikkuihmiset, joilla on "heitto-onget", veneet, moottorit ja ehkä kesäkämpätkin? He maksavat maakunnalle myyntiveroa joka kerta kun he ostavat kalliita onkivehkeitä, moottoreita, veneitä ja muita tarvikkeita. Heiltä peritään usein kaksinkertainen kouluvero (tavallisesta asunnosta ja lisäksi kesämökistä) sekä kesämökin maa- ja tieverot; alati kohoavat palovakuutusmaksut, joista kaikki menee osa verojen muodossa hallitukselle. Niistä kaikista koituu tälläiselle hyvinkin vaatimattomilla tuloilla eläville työtätekeville todella suuri menoerä joka vuosi.

Jos mikään niin tämä ehdotus sunnuntaikalastusoikeuden verottamisesta on tuomittava suunnitelma, mikä olisi yleisen mielipiteen painostuksen voimalla saatava estetyksi. Jokatapauksessa on varmaa, että tuhannet ja tuhannet "sunnuntaikalastajat", jotka syystä tai toisesta viime vuonna pidetyissä maakuntavaaleissa antoivat äänensä "hyvästä rekordistaan" ylpeilleelle toryhallitukselle, eivät menetelleet niin sen vuoksi, että siten saataisiin lisäveroa sunnuntaikalastajille. Ja mikäli meidän muistimme ei petä, pääministeri Robartsin johtaman toryhallituksen monen vaalilupauksen joukossa ei ollut mitään mainintaa siitä, että valituksi tultuaan konservatiivipuolueen hallitus järjestää erikoisen veron myös sunnuntaikalastajille.

METSÄSTYSLUPIEN HINNAT YLÖS?

Samassa yhteydessä jolloin hän ilmoitti sunnuntaikalastajain verottamissuunnitelmasta, mr. Brunelle sanoi ehdottaneensa pääministeri Robartsin hallitukselle, että pyssynkantolupien hinta korotettaisiin $1.00 vuosimaksusta niin paljon, että "siitä saataisiin varoja hallinnollisia tehtäviä, uusien metsästysalueiden hankkimista ja vanhojen metsästysalueiden kunnossapitämistä varten", kuten on selitetty.

Päämäärä on epäilemättä kaunis ja asiallinenkin. Mutta onko tämä pyssynkantoluvan korottaminen tarpeellinen tai oikeutettu toimenpide?

Dollarin hintainen metsästyslupa oikeuttaa ainoastaan pyiden, fasaanien, jänisten ja oravien metsästykseen. Jos henkilö haluaa mennä sorsastamaan, hänen täytyy ostaa $2.00 maksava vesilintujen ampumislupa edelläainitun dollarin hintaisen "luvan" lisäksi. Jos hän vielä haluaa mennä peurametsään, silloin on pulitettava lisäksi $5.00 ja hirven eli "muusin" jahtiin menevän täytyy maksaa kaatoluvasta $10.00

Nämä menot eivät tietenkään ole ylipääsemättömiä sellaisille keskiluokkalaisille, joiden ansiot ovat sanokaamme kahdeksastatuhannesta dollarista ylöspäin. Mutta keskinkertainen työtätekevä joutuu säästämään jo monesta hyödyllisestä tähän paikasta voidakseen maksaa syksyisin haluamansa metsästysluvat — ensin dollarin pyssynkantoluvasta "pienen riistan" saamiseksi; lisäksi $2.00 sorsastamisluvasta, $5.00 peuran ja $10.00 muusinkaatoluvasta, mistä koituu yhteenlaskien $18 veromenon.

Eikä tässä ole läheskään kaikki. Jos ryhmä miehiä, naisia tai perheitä lähtee esimerkiksi hirvimetsään, heillä täytyy olla lämpimien vaatteiden lisäksi (mistä Ontarion maakuntahallitus perii myyntiveroa) jonkinlainen ajoneuvo eli auto ja sen tankissa gasoliinia; lisäksi pyssyt, ammukset ja muut välineet ja tarvikkeet ja ehkäpä viinapulloon asti, joista kaikista menee maakuntahallitukselle veroa.

Luulisi tämän verotuksen riittävän pääosalta vähävaraisten eränkävijäin kohdalta! Ja tässäkään yhteydessä emme muista, että toryhallitus olisi viimevuotisten vaalimanifestinsa yhteydessä ilmoittanut, että valituksi tultuaan se kohottaa myös metsästyslupien hintoja!

SOSIAALINEN PUOLI

Sen lisäksi että tässä on kysymys valtaosalta pikkuihmisten eli vähätuloisten asukkaiden verotaakan lisäämisestä, asiaan liittyy myös tärkeä sosiaalinen puoli.

Viisipäiväisen työviikon tultua melko yleiseksi on noussut myös ns: "vapaa-aikapulma", minkä yhtenä räikeimpänä ilmiönä on se, että viikonloppuja vietetään joko hotelleissa tai muissa anniskelupaikoissa, tai muissa juomingeissa, ennenkaikkea siksi kun "parempaakaan ajanvietettä" ei tahdo olla.

Sen sijaan, että Ont. asukkaita rohkaistaisiin retkeilyyn, kalastukseen ja metsästykseen mihin kaikkeen maakunnassamme on suurenmoiset mahdollisuudet — Ontarion toryhallitus aikoo kalastus- ja metsästysveroilla panna entistä suurempia esteitä tämän virkistävän harrastuksen ja ajankulun tielle.

Korottakaamme äänemme niin kalastusveron järjestämistä kuin metsästysverojenkin korottamista vastaan!

YK:n KEHITYSOHJELMAT AASIASSA

Helsinki. — Aasian kehityskysymyksiä on Suomessa käsitelty varsin vähän, vaikka Suomi Aasian kehityspankin jäsenenä on mukana tämän maanosan kehityssuunnitelmissa — tosin varsin vaatimattomin osuuksin.

Kuva "kehityksestä" on Aasiankin kohdalla pelkkää illuusiota. Bruttokansantuote oli esim. Intiassa "kehittynyt" vuodesta 1953 vuoteen 1965 vain 7 dollarilla henkeä kohden ja on ilmeisesti sen jälkeen painunut takaisin lähtöpisteeseensä. Samanlainen on tilanne Indonesian kohdalla, jossa vastaavana aikana bruttokansantuote kasvoi vain 2 dollarilla henkeä kohden.

YKn alaisen Aasian ja kaukoidän talouskomisison (ECAFE) suurimmat kehityssuunnitelmat käsittävät Aasian valtatien rakentamisen, Mekong-joen suiston vesistöjärjestelyt ja Aasian tilastoinstituutin perustamisen tietokonekeskuksineen.

Samaan ECAFE-toimintaan kuuluu myös Aasian kehityspankki sekä joukko muita kehitys- ja tutkimuselimiä, jotka ovat suorittaneet erinäisiä perustutkimuksia. Niistä eräät toistaavat aikaisempia. Niinpä ECAFEn toimintaa selostavat YK-julkaisut kertovat v. 1964 valmistuneesta, kehtiyssuunnitelmien alueellista sopeuttamista koskevasta selvityksestä ja toisesta samaa aihetta koskeneesta raportista, joka valmistui viime kevättalvella. Tämä vaikuttaa laihalta yli kahdenkymmenen vuoden jälkeen.

ALUEELLISTA YHTEISTYÖTÄ

ECAFEn eräänlaisena alaelimenä toimiva ASA (Association of South-East Asia), johon kuuluvat Malesia, Filippiinit ja Thaimaa, on pitkään ollut toimettomana ao. maiden välisten kireiden suhteiden takia. Toinen vastaava alueellinen elin RCD (Iran, Pakistan ja Turkki) on sen sijaan päässyt yhteisymmärrykseen 1000 mailin pituisen Aasian valtatien osan "paikkaamisrakentamisesta" välillä Ankara—Teheran—Karachi. Tien on määrä valmistua kuluvan vuoden aikana ja vastaavaa linjaa noudattelevan rautatien vuonna 1969. RCDn piirissä on niin ikään suunnitteilla erinäisiä yhteisiä tuotantolaitoksia (Iran — alumiinitehdas, Pakistan — setelipaperitehdas).

AASIAN VALTATIE — SOTILASSTRATEGIAA?

ECAFEn suurprojekteihin kuuluva Aasian valtatie on kokonaisuudessaan 55,000 kilometrin pituinen ja ulottuu Turkista ja Iranista Thaimaahan ja Etelä-Vietnamiin. Edelliset maat kuuluvat Bagdadin sotilassopimukseen (CENTO) ja Thaimaa puolestaan on Kaakkois-Aasian sotilasliiton (SEATON) jäsen. Suunniteltu valtatie seurailee siis Neuvostoliiton ja Kiinan etelärajaa. Jos ajatellaan ao. alueiden tiestötarvetta, tuntuisi luonnolliselta, että pyrittäisiin rakentamaan teitä aivan toiseen suuntaan: Aasian sisäosista meren rannalle, maantiekuljetuksia halvemman kuljetuskeinon ääreen. Poikittaistielläkin on luonnollisesti merkitystä mutta samalla se väistämättä kiinnittää huomiota suunnittelun takana olevaan mahdolliseen sotilasstrategiaan.

Neuvostoliittoa ja Kiinaa kaartavalla tiellä on merkitystä näiden maiden vastustajille, ennen kaikkea USAlle, joka esittää merkittävää osaa tiesuunnitelman laadinnassa ja toimeenpanossa.

VALTATIE HYVÄ BISNES

Aasian valtatien kokonaishinnaksi arvioidaan 2 miljardia dollaria. Hinnan maksavat luonnollisesti maat, joiden halki tie kulkee. Lainoittajina esiintyvät teollisuusmaat saavat tietyöstä hyvän bisneksen, koska ne joutuvat toimittamaan sekä työn edellyttämät koneet että myös teräs- ja sementtikonstruktiot ja teknisen "knowhown". Tiesuunnitelmaa suosii tiettävästi myös Esso, joka laskelmoi tien avaavan sille uusia markkinoita. Irania lukuunottamatta on Keski-Aasia aluetta, jolle öljy on muualta tuotava. Suunnitelmissa esiintyy myös halvan yleisajoneuvon kehittäminen ja markkinoiminen tätä öljyä kuluttamaan.

MEKONG-JOEN KEHITYSOHJELMA

ESCAFE:n toinen niin ikään vanha suunnitelma on Mekong-joen alueen kehitysohjelma, jossa mukana ovat Laos, Kambodzha, Thaimaa ja Etelä-Vietnam. Kiina, jonka alueelta 4,200 kilometriä pitkän Mekongin vedet lähtevät, ei ole mukana.

Tämäkin suunnitelma palvelee USA:n etuja sikäli, että se osaltaan lujittaa USAn otetta Kaakkois-Aasiassa so. Etelä-Vietnamissa, Thaimaassa ja Laosissa.

Mekong-suunnitelma edellyttää yli kansallista hallintoa, jossa USA:lla lainanantajana ja Etelä-Vietnamin ja Thaimaan tosiasiallisena hallitsijana on päätäntävalta. Suunnitelmaan sisältyy sekä voimalaitoksia että vesistösäännöstelyä tulvien ehkäisemiseksi ja kastelun järjestämiseksi ja laivankulun helpottamista. Suunnitelman toteuttaminen vaatii useita vuosia edellyttäen tekniikan ja koneiden saamista teollisuusmailta niiden poliittisilla ja tai taloudellisilla ehdoilla.

Mekong-joen suunnitelman kokonaishinnaksi arvioidaan noin 3.1 miljardia dollaria. Suomen YK-liiton toimittaman tiedotteen mukaan oli Mekong-joen projekti saanut viime syyskuuhun mennessä 110 miljoonaa dollaria YK:n eri elinten ja jäsenmaiden antamina avustuksina ja lainoina. Lähes kolmanneksen tästä summasta antoivat projektin neljä kohdemaata, mikä osoittaa kansainvälisen panoksen vähyyttä. Myös Suomi kuuluu avustajamaihin. Varoista käytetään osa koulutukseen, stipendeihin ja opintomatkoihin, mikä panee epäilemään lopulliseen toteutukseen jäävien rahamäärien riittävyyttä.

Mekong-joen projekti on hyvin laaja. Siihen sisältyy Pa Mongin suurpadon rakentaminen Laosin ja Thaimaan rajalla. Sen avulla kastellaan miljoona hehtaaria viljelysmaata Thaimaassa ja Laosissa. Pa Mongin voimantuotanto arvellaan miljoonaksi kilowatiksi. Toinen suurpato Sambor rakennetaan Kambodzhaan. Sen voimantuotannon lasketaan muodostuvan aluksi 450,000 kilowatiksi vuorokaudessa, myöhemmin 625,000 kilowatiksi. Kolmas projekti Tonle Sap nojautuu Kambodzhan suurimman järven hyväksikäytöön sekä kastelualtaana että kalastusalueena.

Sivuprojektit sisältävät kymmenkunta pienempää patoa, maatalouskokeiluja, metsänhoitosuunnitelmia ja mineraalivarojen kehittämistä jne.

KENEN HYVÄKSI?

Vietnamin sodasta huolimatta — niin ilmoitetaan — on Mekong-suunnitelma edistynyt laskelmien mukaisesti. Tietoja siitä mitkä yritykset (lähinnä luultavasti amerikkalaiset ja japanilaiset) suorittavat projektin varsinaiset työt (ja minkälaisin voitoin!) ei ole saatavissa. USAn vaikutusvallan laajeneminen Etelä-Vietnamista Thaimaahan ja sen harjoittama Laosin ja Kambodzhan uhkailu luovat Mekong-suunnitelman ylle pitkät varjot. YKn, ECAFEn ja Aasian kehityspankin tarkoitus on Mekong-joen maiden auttaminen kehityksen alkuun — USAn hyökkäystoiminta johtaa päin vastaiseen. Jos USAn sillanpääsema Kaakkois-Aasiassa levittäytyy (ja jo nykyiselläänkin) voidaan ainakin esittää kysymys, ketä Mekong-suunnitelma tässä vaiheessa palvelee: alueen maita vai USAta.

— Hilkka Ahmala.

Thadden syytti provokaattorisesti "punaisia"

Hanover, Länsi-Saksa. — Länsi-Saksan oikeistolaisen kansallisen demokraattipuolueen puheenjohtaja Adolf von Thadden syytti muutama päivä sitten, että DKPn eräs jäsen kuoli viime viikon keskiviikkona sen jälkeen kun "kommunistit hakkasivat" hänet Mynchenissä.

56-vuotias Karl Hoffman sai tiettävästi sydänhalvauksen rettelöiden jälkeen jotka tapahtuivat Mynchenissä eräässä haalissa sen jälkeen kun noin 3,000 ihmistä osallistui vasemmansiiven tilaisuuteen joka oli järjestetty Hitlerin kansleriksi nimittämisen 35-vuotispäivänä.

Kokoukseen osallistui myös noin 200 uusnatsilaisen DKPn jäsentä. Kokous oli kutsuttu vasta perustetun Aktion Januar 1968 ryhmän taholta järjestääkseen yhteisrintaman uusnatsismia vastaan.

"Tuo kokous kokonaisuudessaan oil kommunistipuolueen tilaisuus ja rettelöivät ihmiset tiettävästi olivat suurelta osaltaan Mynchenin kommunistipuolueen jäseniä", sanoi von Thadden.

Rettelöt alkoivat kun vasemmistolaiset puhujat uudistivat Itä-Saksan syytteet, että presidentti Heinrich Luebke oli suunnitellut joitain Hitlerin keskitysleireistä.

Aktion Januar 1968 lausunnossa sanottiin mr. Hoffmannin kuolemasta, että hän oli joutunut DKPn johdon uhriksi koska hän noudatti heidän määräyksiään levittäessään painettuja lentolehtisiä joissa kehotettiin häiritsemään kokousta.

Mynchenin poliisit kuitenkin kielsivät, että Hoffmann olisi hakattu. He sanoivat, että Hoffmannia oli vain käsketty lähteä haalista ja oli saanut sydänhalvauksen eteishallissa.

Saimaan kanava pian lopullisesti valmis

Helsinki. — Saimaan kanavan ja sen sulkujen rakennustyö on nyt käytännöllisesti katsoen valmis. Vain eräitä viimeistelytöitä on jäljellä.

Viimeinen Saimaan kanavan suluista, Rättijärven sulku, valmistui äskettäin. Tämän sulun rakensi Insinööritoimisto Oy. Vesto, jolle sulun rakentaminen oli 63. urakka niiden neljän vuoden aikana, jolloin Saimaan kanavaa on rakennettu.

Insinööri Esko Talvela Vesto Oy:stä kertoi, että Rättijärven sulku on vuokra-alueella, kolmas sulku Viipurinlahdelta päin laskettaessa. Sulun kynnyskorkeus on 5,5 metriä eli vedenpinnan ero sulun molemmin puolin on 5.5 metriä. Sulun laitteet ovat kuitenkin niin tehokkaat, että sulkuallas täyttyy ja tyhjenee 5 minuutissa, joten laivat pääsevät läpi suhteellisen nopeasti.

Sulun rakentaminen aloitettiin vajaa vuosi sitten, viime talvena helmikuussa. Nyt tämä 80 metriä pitkä ja 13 metriä leveä sulku on valmis luovutettavaksi TVH:lle. Työvoiman vahvuus sulkutyömaalla oli suurimmillaan 130 miestä.

LÄÄKÄREILLÄ SUURI VASTUU ELIMIEN SIIRTOALALLA

Moskova. — Sydämen siirto on juridisesti ja moraalisesti oikeutettu vain siinä tapauksessa, että potilaan sydän on pysähtynyt eikä sitä saada millään keinolla uudelleen toimimaan sekä parantumattoman sairauden loppuvaiheessa, korostaa elinsiirtojen alalla Neuvostoliiton johtava spesialisti Boris Petrovski. Akateemikko Petrovski, jonka johtamalla klinikalla on suoritettu 38 onnistunutta munuaissiirtoa, kehottaa edistämään kaikin voimin elinsiirtoja koskevia tutkimuksia, mutta varottaa samalla lääkärikuntaa ja suurta yleisöä illuusioista.

Elimiensiirtojen alalla pitää akateemikko Petrovski ratkaistuna ainoastaan munuaissiirtoa. Munuainen soveltuu siirtoon parhaiten kaikista elimistä, sillä se voidaan vaaratta poistaa ja se on helppo yhdistää sairaan elimistöön ja vaikka munuainen saadaan toimimaan vain väliaikaisesti sen siirto perustuu luotettavalle tieteelliselle pohjalle ja leikkauksen moraaliset ja juridiset perusteet ovat selvät, sanoo akateemikko Petrovski Pravdassa julkaistussa laajassa elinsiirtoja koskevassa kirjoituksessa. Petrovskin johtamalla klinikalla suoritettiin Neuvostoliiton ensimmäinen munuaissiirto kaksi vuotta ja yhdeksän kuukautta sitten. Munuainen on siirretty 22:ssa tapauksessa potilaan elävältä sukulaiselta ja 18:sta tapauksessa kuolleelta henkilöltä. Munuaissiirtopotilaista 12 on elänyt yli vuoden, yksi jopa kaksi vuotta kahdeksan kuukautta. Munuaissiirtoja on suoritettu myös muissa Neuvostoliiton sairaaloissa

SYDÄMEN SIIRTO

Muiden elinsiirtojen kohdalla on Neuvostoliitossa suoritettu runsaasti kokeita eläimillä, toteaa Petrovsky ja korostaa, että tutkimuksia ja kokeita on jatkettava laajassa mitassa. Ihmiselle suoritettavaan sydänsiirron osalta Petrovski esittää lääkäreille ehdottoman vaatimuksen: jos potilas suinkin voi elää — vaikka tietyllä riskilläkin — ilman sydänsiirtoa ei leikkaukseen pidä ryhtyä, vaan on koetettava muita keinoja.

Sydämensiirtoon voi akateemikko Petrovskin käsityksen mukaan ryhtyä vain siinä tapauksessa, että sydän on pysähtynyt ts. potilas on kliinisen kuoleman tilassa eivätkä mitkään keinot auta saamaan sydäntä uudelleen toimimaan. Toisena tapauksena hän mainitsee parantumattoman sairauden loppuvaiheen. "Vain silloin sydämensiirto on oikeutettu moraaliselta ja juridiselta kannalta, vaikka uusi sydän toimisikin vain muutamia viikkoja tai kuukausia", kirjoittaa Petrovski.

LUOVUTTAJAN VALINTA

Vielä vastuullisempaa on sydämen luovuttajan valinta, sanoo kirjoittaja. On selvää, että sydämen, keuhkojen ja maksan irrottaminen elävältä ihmiseltä on kielletty, vaikka kysymyksessä olisi vaikeasti sairas tai loukkaantunut, jos hän kuitenkin elää ja hänen toipumisestaan on vaikka vähänkin toiveita. Kaikkien juridisten ja moraalisten lakien mukaan lääkärin on käytettävä ehdottomasti kaikki keinot tällaisen ihmisen elvyttämiseen, korostaa Petrovski ja mainitsee mm. henkitorven avauksen, verenkierron pysähdyttämisen vahingoittuneessa elimessä, kallon avaamisen ja sydämen hieronnan.

Ja on välttämätöntä korostaa, että nämä aktiiviset toimenpiteet ovat ehdottoman kiellettyjä, mikäli halutaan irrottaa elin siirtoa varten.

Petrovski huomautti lisäksi, että lääkäreiden, jotka ovat vakuttuneita sydämensiirron luvallisuudesta, täytyy omata selvä pää ja olla objektiivisia.

KEINOSYDÄN AVUKSI

On täysin selvää, että Neuvostoliitossa meidän täytyy kehittää elinsiirtoja rauhallisesti ja varovaisesti ja vain suurissa laitoksissa, jotka on varustettu vastaavilla laitteilla, korostaa Petrovski. Keinomunuainen on huomattavasti helpottanut munuaissiirtoja eikä ole epäilystäkään siitä, että keinosydän parantaa sydänsiirron edellytyksiä.

Elinsiirtoja tutkitaan Neuvostoliiton terveydenhoitoministeriön kliinisen ja kokeellisen kirurgian tutkimuslaitoksissa ja ministeriö on ryhtynyt luomaan erityisiä siirtokeskuksia. Mutta on välttämätöntä, että lääkärikunta ja suuri yleisö tietävät totuuden eivätkä antaudu illuusioiden valtaan siellä missä ei voi toivoa vaan sen sijaan edistävät tieteellisesti hyväksyttyjen menetelmien käyttöä tässä suuressa ja tärkeässä asiassa.

Satatuhatta toimenhaltijaa saanut palkankorotuksen

Ottawa. — Liittohallitus tiedoitti tiistaina, että 100,000 toimenhaltijaa, jotka ovat hallinnollisissa, tieteellisissä ja teknisissä tehtävissä, saavat taannehtivasti 3-prosenttisen palkankorotuksen.

Tämä palkankorotus aiheuttaa vuoden aikana valtiolle kaiken kaikkiaan $7 miljoonan lisämenot, sisältyen tähän myös palkankorotusten yhteydessä tulevat "reunaetuisuudet".

Nyt palkankorotuksen saavain toimenhaltijain palkka vaihtelee $6,000—$18,000 välillä vuodessa.

Antaessaan tiedon tästä palkankorotuksesta rahastonhoitolautakunnan presidentti Edgar Benson sanoi päätöksen aiheuttaneet useat seikat, sisältyen niihin se, että toimenhaltijain palkat on pidettävä kilpailutasossa alojensa muiden työläisten palkkoihin verraten, kunnes palkankorotukset voidaan määritellä kollektiivisten työehtosopimusten laatimisen muodossa.

Kollektiiviset työehtosopimukset tulevat asteettain voimaan eri alojen toimenhaltijoille. Mutta nyt palkankorotuksen saaneille ei uskota vielä tulevan usean kuukauden aikana kollektiivisia työehtosopimuksia.

Etelä-Korea pyytää lisää amerikkalaisia

Seoul. — Etelä-Korea on pyytänyt Yhdysvaltoja lähettämään Etelä-Koreaan lisää joukkoja, kerrottiin viralliselta taholta.

Etelä-Korea on pyytänyt myös muita Korean sodan aikaisia liittolaisiaan antamaan samanlaista tukea viitaten YKn päätöslauselmaan, jossa puhutaan Etelä-Korean yhteisestä puolustamisesta Pohjois-Korean "hyökkäyksiä" vastaan. Näiden maiden joukossa ovat mm. Englanti, Ranska, Turkki ja Thaimaa.

Washingtonista saapuneissa tiedoissa on jo puhuttu suunnitelmista maassa olevien amerikkalaisjoukkojen määrän kaksinkertaistamiseksi 100,000 mieheen.

PÄIVÄN PAKINA

NYKYAIKAISTA "VILLIÄ LÄNTTÄ"

Jos allekirjoittaneen päähän pälkähtäisi kirjoittaa nykyaikainen näytelmä, niin se syntyisi Hollywoodin "villiä länttä" kuvaavan filmikaavan mukaan.

Asetelma olisi kaikille "levareissa" käyneille ja vanhoja filmejä "tollottomisesta" seuranneille perin tuttu.

Henkilökuntaan kuuluisi "pahat intiaanit", eli "punanaamat", jotka häiritsevät "hyviä kalpeanaamojen" elämää, kunnes paikalle tulee joku hengen ja ruumiin jättiläinen — luonnollisesti kalpeanaamojen ihannejohtaja — joka yksin lyö matalaksi kymmeniä "punanahkoja" ja sitten kun revolverin panokset loppuvat, mukiloi nyrkein lihapullataikinaksi pahojen "punanahkojen" kaikkein pahimman johtajan naaman.

Tässä villin lännen taistelukohtauksessa on väistämättömästi aina kaksi suurta jännärikohtaa — se kun joudutaan odottamaan "miltei liian kauan" sitä superduper-ihmemiestä, minkä tiedetään panevan kaikki "punanahat" matalaksi ja se epäily, miten käy lopulta tämän "suuren valkonaaman" ja sen "pääpirun" välien selvittelyssä, mikä alkaa tavallisesti niin, että paha mies potkii, lyö muutenkin epäurheilumaisesti talikolla ja seipäällä kunnes "hyvä mies" pääsee veriinsä ja takoo "puhtain" nyrkin iskuin pahan hepun maan matoseksi.

Tässä hengessä suunniteltavan näytelmän aiheeksi tulisi tietenkin Vietnamin tapahtumat, missä pienoinen Setä Samuli kalpeanaama on asevoimineen opettamassa pahoille ja suurille Vietnamin punanahille miten tulee elää herran kurissa ja nuhteessa.

Hyvien "pelastaja" olisi tetenkin itse suuri "kalpeanaama" joka erään tunnetun presidentin tavoin vakuuttaisi alamaisilleen, että kaikki on hyvin, sillä "vihollinen" on saanut kovia iskuja.

Johtuen siitä kun taistelut jatkuvat edelleen, suuri "kalpeanaama" myöntää, että jonkun verran "puhdistustöitä" on vielä tehtävä, mutta Vietnamin "punanahat" on kuitenkin jo lyöty.

Kuultuaan jonkun "Epäilevän Tuomaan" kysyvän, että onko teillä todisteita Vietnamin "punanahkojen" tappamisesta, suuri "kalpeanaama" vois vetää esiin esimerkiksi CBC:n televisiosta nähdyn "sarjakuvan", mikä antoi seuraavanlaisen havainto-opetuksen Vietnamin "punanahkojen" tappamisesta ja samalla Saigonin kaupungin "turvallisuudesta":

Yhdysvaltain tai sen liittolaisten sotilaat, mikä on lopulta yksi ja sama asia, olivat saaneet nuoren vietnamilaisen "punanahan" kiinni, riisuneet hänet aseista, sitoneet miehen kädet selän taakse, leimanneet hänet Etelä-Vietnamin "punanahkojen" upseeriksi, ja niin he antoivat miehen Saigonin poliisipäällikölle, prikaatinkenraali Nguyen Ngo Loanille, joka murhasi "punanahan" paikalla.

Tästä tulisi näytelmään todella karmiva kohtaus:

Kun käsistä sidottu aseeton nuori mies annetaan suuren valkonaaman toimesta murhattavaksi, niin prikaatinkenraali Nguyen Ngoc Loan murisee jotakin omien taistelumiestensä menetyksistä, ottaa esiin pistoolinsa ja ampuu vankia ohimoon. Ampumisen johdosta pieni punanahka kaatuu käpristyneenä maahan ja kuten televisiokatselijat näkivät, liikauttaa kuollessaan vielä muutaman kerran jalkojaan. Ja niin työntää poliisikenraali pistoolinsa tuppeen!

Kaiken tämän johdosta voidaan todella kerskaillen sanoa, että "taas tapeltiin Vietnamissa yksi 'punanahka'!"

Ja mikäli näytelmään haluttaisiin vielä toinenkin kohtaus todistukseksi "punanahkojen" menetyksistä, niin siihen voitaisiin liittää Globe and Mail lehden alkuviikolla julkaisemasta kuvasta saatava kohtaus, missä on pidätettynä 16-vuotias avojalkainen tyttö ja 5- tai 6-vuotias pikkupoika, jonka kasvot ilmaisevat kipua ja tuskaa ilmeisesti sen vuoksi kun suuri sotilas vääntää hennon pojan molempia käsiä taakse ja ylös selän takana.

Ja vastauksena "Epäilevän Tuomaan" kysymykseen, että miten käy silloin, jos "valkonaamaisilta" hyviltä miehiltä loppuu ammukset, ennenkuin loppuvat Vietnamin "punanahat", tähän vastataan:

Siinä tapauksessa otamme käytäntöön omien "valkonaamojemme" turistiveron. Sen mukaan verotetaan kaikista ulkomaa-matkalipuista koituvat menot ja lisäksi määrätään 30-prosenttinen vero kaikista menoista mitä amerikkalaisille "valkonaamoille" turisteille tulee $7 suuruisten päivämenojen lisäksi — siis $11.70 vero, jos vierailijan päivämena on $50.00.

Ja sitten, ikäänkuin jälkimietelmänä: Jos tämäkään ei auta, silloin otamme kaikilta valkonaamoiltamme passit pois, kuten on jo otettu valkoihoisilta "punanahoiltamme".

Tässä voidaankin sitten vetää esirippu kiinni yhdysvaltalaisen "valkonaaman" jäädessä suu auki ihmetelemään, mihin joutui hänen kädestään tuiki tärkeä matkapassi. Näytöstä voidaan tietenkin jatkaa, jos halutaan, heti väliajan päätyttyä. — Känsäkoura.

Urheilua

SAPPISELLE KATSAUSVOITTO LASSE NOUSI TOISEKSI

Tampere. — Mexicon katsastuksina järjestettyjä Tampereen Voimistelijain joulukuun kilpailuja jatkettiin sunnuntaina Tampereella. Jo lauantaina pakollisten jälkeen johtoon vakuuttavasti jäänyt Heikki Sappinen varmisti voittonsa, varsinkin kun olkavarsilihaksensa venähdyttänyt Hannu Rantakari joutui luopumaan kilpailusta samoin kuin selkänsä venähdyttänyt Reino Heinokin.

Sisulaisista oli täten jäljellä vain Lasse Laine, joka nousikin ensimmäisen päivän viidenneltä tilalta toiseksi. Heikki Sappinen hävisi hänelle Laineen erikoislajissa permonnolla vain 0.5 pistettä. Muista mainittakoon Sappisen seuratoveri Antero Listo, joka kuudennelta tilalta kohosi tasaamaan neljännen tilan Vaasan Eugen Ekmanin kanssa.

Juhani Rahikainen taas epäonnistui pahasti vapaavalintaisissa sekä hevosella että renkailla ja putosi kolmannelta tilalta kuudenneksi.

Miehet aloittivat vapaavalintaisensa permannolla, jossa Lasse Laineen liike kaksoisvolteineen antoi päivän korkeimman pistemäärän 9.6 Sappinen kierteisellä voltillaan alkuosassa teki hyvän liikkeen. Hevosella Rahikainen putosi ja katkaisi vielä toisenkin kerran liikkeensä saaden vain 7.7 pistettä. Ekman kangerteli, mutta sai kuitenkin 9.25 erikoistelineellään, jolla lohkesi voitto. Renkailla Listo päätti yllättäen hyvään kaksoisvolttiin ja sai 9.35. Sappisen liike päättyi koko kierteiseen volttiin ja epävakaalla käsiseisonnallakin tuotti telinevoiton 9.45. Lainen voimisteli alastuloon saakka hyvin, mutta istahti loppuvolteissaan ja tyytyi 8.9:ään. Hypyssä Kari Heinonen voitti onnistuneella toisella urhonkaadollaan taittaen ja kun alastulokin meni "nastaan" tuli pisteitä 9.35, johon muut eivät yltäneet. Sappinen sai 9.2 ja Ekman 9.15. Nojapuuvoiton sai Rahikainen näyttävällä liikkeellään 9.45. Sappinen teki vauhdilla voltit, josta tuli 9.3. Pätöstelineen rekin voitti Laine kaksoisvolttialastuloineen, josto kertyi 9.35 pistettä. Sappinen varmisti voittonsa häviten Laineelle vain 0.5 tällä telineellä. Listo uhkasi Heinon kolmatta tilaa.

Fred A. Maier Davosissa 7.27,0

Davos. — Ruotsi ja Norja juhlivat sunnuntaina Davosin kansainvälisissä pikaluistelukilpailuissa ja päivän suureksi yllättäjäksi tuli Ruotsin Göran Claessen voittamalla miesten 1,500 metriä uudella hienolla rataennätyksellä 2.06.3. Myös 5,000 metrin voittaja Norjan tuore Euroopan mestari Fred Anton Maier teki uuden rataennätyksen 7.27.0.

Tuloksia: 5,000 m: 1) Fred Anton Maier, Norja 7.27.0, 2) Per Willy Guttormsen, Norja 7.27.0, 3) Orjan Sandler, Ruotsi 7.28.4.

1,500 m: 1) Claesson 2.06.2, 2) Ivar Eriksen, Norja 2.06.3, 3) Manne Lavas, Ruotsi 2.07.7.

Mattilalle kolme matkaa Lintuselle SM-mitali

Valkeakoski. — Helsinkiläispoika Heikki Mattila voitti sunnuntaina Valkeakoskella pikaluistelun nuorten Suomen mestaruuden viemällä päivän molemmat kilpailtavana olleet matkat nimiinsä ja saaden siten kolmen matkan voitot. Yhteispisteissä hän kuitenkin hävisi niukasti Valkeakosken Kari Lintuselle, joka nyt tuli molemmilla matkoilla toiseksi ja hävisi ratkaisevassa 1,500 m kilpailussa mestaruuden vain 0.3 sekunnin tappiolla.

Tuloksia: 1,500 m: 1) Heikki Mattila, 2.22.4; 2) Kari Lintunen 2.22.7; 3) Kari Hujanen 2.28.6.

5,000 m: 1) Mattila 8.46.2; 2) Lintunen 8.58.8; 3) Hujanen 9.07.0.

Yhteispisteet: 1) Lintunen 196.180 2) Mattila 196,254; 3) Hujanen 203,083.

HYVÄÄ RUOKAA

KEITTOKIRJA JOKA INNOSTAA NOPEAAN JA HERKULLISEEN RUOANLAITTOON

Koko: 7¾" x 10½", käsittäen 534 sivua

351 valokuvaa — 16 herkullista värikuvataulua

HINTA SID. $13.50

HYVÄÄ RUOKAA on perustava opas nykykodin keittiöön. Sen reseptoihin sisältyy arkiruokia ja juhlaruokia, kansallisia ruokalajeja ja vieraiden maiden erikoisuuksia, ravitsevia kodin ruokia, nopeita pikkuherkkuja illanistujaisiin, dieettiruokia — sekä taloudellisia ruokia laihan kukkaron päiviksi.

HYVÄÄ RUOKAA on oikotie taitavaan ruoanlaittoon. Sen joka reseptissä opetetaan kädestä pitäen eräitä ruoanlaiton 'peruskikkoja'. Lihan, kalan sekä muiden ruoka-aineiden valinnassa ja käsittelyssä annetaan tehokas pikakurssi.

Se on oikea opas keittiöönne koko elämänne ajaksi!

TILATKAA OSOITTEELLA:

VAPAUS PUBLISHING CO. LTD.

P. O. BOX 69 SUDBURY, ONT.

Romanttista jännitystä – suursuosittuja tekijännimiä "kuukauden kirja"-sarjan romaaneissa

DOROTHY EDEN:

BELLA

320 SIVUA - HINTA SID. $4.60

Ennen avioliittoaan Guyn, Ravenscroftin linnanherran kanssa kaunis Bella oli ilman omaa syytään tullut sekoitetuksi koko 1800-luvun Lontoota järkyttäneeseen skandaaliin ja joutunut sisarensa kanssa nuoria tyttöjä tunnottomasti hyväkseen käyttävän rikollisjoukon käsiin. Vain Guy uskoo Bellan kertomuksen ja ottaa sisarukset suojelukseensa.

"Juoskaa, älkää kävelkö, lähimpään kirjakauppaan. Takaamme että vietätte henkeä salpaavan lukuillan — ja viimeisen sivun jälkeen jännityksenne laukeaa rentouttavasti ennen unen tuloa", kirjoittaa Boston Globe tästä suursuosion saaneesta romaanista.

VICTORIA HOLT:

SEITSEMÄS NEITSYT

323 SIVUA - HINTA SID. $4.65

Kuuluisan tekijän jännittävä romaani mökin tytöstä, joka raivaa tiensä aatelislinnan valtiattareksi.

Legendan mukaan kuusi luostarin noviisia ja yksi nunna olivat rikkoneet, ja rangaistukseksi noviisit muutettiin kiviksi ja nunna muurattiin elävänä luostarin seinään.

DAVID BEATY:

SEIREENIN LAULU

243 SIVUA - HINTA SID. $4.65

Anne Corby tapaa miehensä, englantilaisen lentoyhtiön päälentäjän, alaisilleen järjestämillä cocktail-kutsuilla nuoren lentokapteenin Philip Mathesonin ja tuntee voimakasta vetoa häneen. Jo harmaantuva aviomies tarkkailee mustasukkaisena nuorta sätellevää vaimoaan.

THERESA CHARLES:

AINOA RAKKAANI

230 SIVUA - HINTA SID. $4.25

Jännittävä ja lumoava tarina tytöstä, joka uudenlaisena naisena, uusin kasvoin lähti etsimään menneisyyttään ja rakastettuaan.

Tilatkaa osoitteella:

VAPAUS PUBLISHING CO. LTD.

P. O. Box 69 Sudbury, Ont.

Kun Neuvostoliiton pääministeri Aleksei Kosygin vieraili äskettäin Intiassa, New Delhissa julkaistiin Intian ja Neuvostoliiton yhteinen lausunto missä vaadittiin Yhdysvaltoja lopettamaan Pohjois-Vietnamin pommituksen ja ryhtymään neuvotteluihin Vietnamin sodan lopettamiseksi.

ETELÄPÄÄN KUULUMISIA

South Porcupine. — Talviset terveiset täältä ylämaista. Luulimmekin, että tästä talvesta päästään kuin "koira veräjästä", mutta viime viikonlopun aikana tuli sellainen lumivyöry, että oli melkein kaikki lyödä "ällikällä". Kadut ja kulkutiet tukkeutuivat niin, että lumitöistä on ollut jo liikaakin, koska niitä on jouduttu tekemään monella vuorolla ja kiirettä on ollut kovasti. Ainoa hyvä puoli täällä pohjoisessa on siinä, että täällä on kunnolliset vehkeet joilla siirretään liikoja lumia pois tieltä.

* * *

Muuten täällä ei ole mitään erikoista tapahtunut. Eletään vain sellaista hiljaiseloa. Enimmällä osalla työläisiä on vain pienet palkat, joka ei ole mikään naurunasia yhä kohoavien elinkustannusten aikakaudella, etenkin talvella kun joka päiväiseen lämmitykseenkin menee huomattava rahaerä, koska kaikilla ei ole erikoisen hyviä huoneita asuttavana. Täällä on kyllä hyvä lämmitysaine käytettävänä, sillä tuolta kaukaiselta länneltä tulee sitä luonnonkaasua, jonka vertaista tuskin on lämmitykseen. Mutta senkin hintaa on korotettu jatkuvasti, että lujilla täällä ovat suurperheiset elämänsä eteenpäin viennissä.

* * *

Kultaa täällä vielä jatkuvasti kaivetaan, vaikka useita tämän alan kaivoksia on lopettanut toimintansa. Vielä on sentään kahdeksan kultakaivosta tässä Porcupinen ympäristössä, vaikka niidenkin tuotanto viime vuonna oli pienempi kuin aikaisempina toiminnan vuosina. Tämä johtuu tietenkin siitä, että Hollinger on jatkuvasti pienentynyt viimeisen viiden vuoden aikana ja nyt puhutaan aivan vakavasti, että tämä vuosi on viimeinen tälle perukkamme suurimmalle kultakaivannolle. Samoin on pienentynyt Preston East Domen tuotanto, joka myöskin on tällä kertaa lopetettavien kaivosten listalla. Miehiä on jatkuvasti sieltäkin vähennetty, mutta elo on vielä olemassa. Viime vuonna vielä tuotettiin näistä kahdeksasta kultakaivoksesta $24,650,861 edestä näitä jalometalleja, mutta kun otetaan huomioon, nykyiset perusmetallien kaivaukset ja niiden kokonaishinnat niin pahasti se on tämä kulmakunta jälessä nykytuotannosta.

* * *

Olihan se sentään "onnen potku" kun löysivät sen kuuluisan Texas Gulf mineraalialueen, ja muitakin pienempiä kuparin ja sinkin lähteitä, jotka kaikki ovat vielä aivan alkuasteella. Mutta kovissa toiveissa ollaan, että niistä voi kehittyä vielä vuosikymmenien pysyvät työmaat näille seuduille, muuten nämä kaivannot maksavatkin huomattavasti parempia palkkoja työmiehilleen kuin nuo perinteelliset kultakaivokset.

Onhan täällä paljon puhuttu muiden teollisuuksien järjestämisestä. Kokouksia ovat pitäneet nämä kunnallispolitiikot ja kauppakamarin edustajat. Ulkopuolisiakin "järkeilijiötä" on ollut mukana, muta tähän aasti ei ole ainakaan tullut mitään varmaa perustaa, joten jos tänne laitetaan muita tuottavia teollisuuksia niin ne täytyy tulla "pihtisynnytyksellä". Kaivosteollisuudelle täällä on vain varma perusta ja jos kullan hintaa kohotettaisiin nykyisiä kulunkia vastaavasti, niin voisimme puhua suuresta kaivosperukasta, koska sitä mineraalia näillä ympäristöillä on melko runsaasti.

* * *

Mutta sitten lukijat yksi asia. Tässä talviunta nukkuessamme meidän pitäisi herätä niin paljon, että huomioisimme tämän lehtemme paperinoston. Tänä keväänäkin meidän pitäisi katsoa, että se vaunulasti saataisiin. Näin ollen olisi vuodeksi paperia kummallekin lehdelle.

Ja se tulee sillä kun itsekukin panemme pienen summan tähän tarkoitukseen, emme köyhdy emmekä rikastu tämän asian kiertämisellä, mutta kun teemme yhdessä kaikki pienen lahjoituksen, niin sillä se tulee, eikä tarvitse ketään haastaa. Asiamiehen ominaisuudessa otan lahjoituksia vastaan, että antakaapa tulla eteläpääläiset ja ympäristöllä asuvat sekä kaikki Canadan suomalaiset yhtenä miehenä

* * *

KUOLONSAALISTA

Maanantaina, tk. 5 pnä nukkui ikiuneen täkäläisessä yleisessä sairaalassa neljäkymmentä vuotta kulta-alueella asunut kansalaisemme, Matti Järvi. Edesmennyt Järvi oli Suomessa syntynyt ja kuollessaan 41 ikäinen.

Vainajaa jäi lähinnä kaipaamaan hänen 2 tytärtään sekä isä, William Järvi, Porcupine, Ont. ja laaja tuttavapiiri useampien eri kansallisuuksien keskuudessa. — H.

Japanilla kova maratonitaso

Tokio. — Japanilaisten Mexicon maratonin suuri voittajasuosikki Selichiro Sasaki voitti Beppussa Etelä-Japanissa järjestetyn 17:nnen Mainichi- maratonin ajalla 2.13.-3.8. Toiseksi sijoittui Joshiaki Umetani.

Tuula Vilkas tyttöjen SM

Rovaniemi. — Tyttöjen SM-pikaluistelut jatkuivat sunnuntaina Rovaniemen luistinradalla.

Suomen mestaruuden voitti odotetusti Tuula Vilkas yhteispistein 151.500, 2) 2) Leila Laitinen 161.-267, 3) Sirkka-Liisa Järvinen.

Lujia tuloksia sisäradoilla

San Diego, Kalif. — Kerry Pearce 22-vuotias Texasin yliopistossa opiskeleva australialainen juoksijatähti saavutti lauantai-iltana San Diegon kahdella maililla sisäratojen epävirallisen ME-tuloksen 8.27.2.

Toisen sisäratojen epävirallisen ME-tuloksen saavutti USAn Earl McCullough 60 jaardin aidoissa, jonka hän voitti ajalla 6.9. Willie Davenport oli toinen ajalla 7.0.

Muita tuloksia: 1 maili Neil Duggan, Englanti 4.01.8. Kuula: Randy Matson, USA 20.43. Seiväs: Bob Seagren, USA 519. Korkeus: Ed Carruthers, USA 217. 440 jaardia: Tommie Smith, USA 49.0. 60 jaardia: John Carlos, USA 6.0. 1,000 jaardia: Carl Trentadue, USA 2.08.8. Pituus: Bob Beaman, USA 802.

Pohjois-Koreasta tuli KOK:ssa virallinen nimi

Grenoble. — Pohjois-Korean nimi pysyy virallisesti Pohjois-Koreana ainakin Grenoblen talviolympiakisojen ajan. Asiasta äänestettiin Kansainvälisen Olympiakomitean kokouksessa ja 54 paikalla olleesta jäsenmaasta oli Pohjois-Korean nimen kannalla 31.

Korealaiset olivat itse aiemmin kokouksessa vaatineet, että sitä kutsuttaisiin Korean Demokraattiseksi Tasavallaksi. Tämän kannalla oli vain 21 jäsenmaata. Kaksi äänestyslippua hylättiin.

Korean DPRn olympiakomitean edustajat valittivat heti päätöksestä. He ilmoittivat, että on mahdollista, että maa vetäytyy kokonaan kisoista. Vastuu tästä ja muist aseurauksista on kokonaan KOKn, sanoivat maan edustajat.

Pääosa kokousajasta käytettiin keskustelemalla Etelä-Afrikan mahdollisuuksista osallistua Meksikon kesäolympialaisiin. Asia ratkeaa 15. helmikuuta, jolloin kaikkien jäsenmaiden on lähetettävä postitse Grenobleen oma kantansa Etelä-Afrikan ei annettu osallistua Tokion kisoihin maassa harjoitettavan apartheid politiikan vuoksi.

APU LEHDEN

IRTONUMEROITA SAATAVANA

No. 19, 20, 21, 22, 23, 28, 37, 45 ja 48

IRTONUMERON HINTA 55¢

postitse lähetettynä Hinta 65c

Tilatkaa osoitteella.

VAPAUS PUBLISHING CO. LIMITED

P. O. Box 69 Sudbury, Ont.

NYT ON ILMESTYNYT

TASKUKALENTERI 1968

Hankkikaa itsellenne tämä pieni taskukokoinen tietojen kirja

Hinta 75c

ainoastaan Ontariossa) (Ynnä 4c myyntiveroa,

Vapaus Publishing Company Limited

P. O. Box 69, Sudbury, Ont.

Kalkilla merkitys luuston lisäksi m.m sydämen rytmille

Kalsium on eräs tärkeimmistä kehomme aineosista. Tämä johtuu siitä, että se osallistuu niihin moniin fysiologisiin toimintoihin, jotka ovat elämälle välttämättömiä.

Luuston muodostuminen, sydämen rytmi, veren hyytyminen ja maidon muodostuminen ovat ainoastaan muutamia esimerkkejä näistä toiminnoista.

KAKSIKOLMASOSAA LUUSTOSTA KALSIUMIA

Luustossa ja hampaissa on noin 99% kehomme koko kalsiummäärästä. Kudoksissa sitä on ainoastaan hiukkasia. Loput, eli vajaa prosentti kuitenkin säätelee varsin tärkeitä toimintoja solun ulkoisissa nesteissä, veriplasmassa, imunesteessä, sikiön kammiovedessä, jne.

Todettakoon esimerkiksi, että sikiöllä ennen viidettä raskauskuukautta, on vain mitättömän pieni määrä — alle 2 g kalsiumia. Sen jälkeen rupeaa kuitenkin tapahtumaan. Vielä raskausajan kestäessä äiti joutuu luovuttamaan sikiölle 20 g kalsiumia ja imetysaikana 80 g lisää.

Näin ollen ennen kalsiumglukonaatin keksimistä mikä tapahtui v. 1928, sattui usein että odottavat äidit saattoivat raskausaikanaan ja synnytystä seuranneina kuukausina menetää hampaita.

KALSIUMGLUKONAATISTA APU

Sen jälkeen, kun alan tiedemiehet olivat kyenneet kehittämään kalsiumglukonaatin, voitiin kalsiumia ruveta ruiskuttamaan suoraan suoneen, lihakseen tai ihon alle. Nykyään on mahdollista antaa kalsiumia suurina annoksina myös suun kautta, sillä oraalinen lääkemuoto resorbioituu nopeasti eikä aiheuta ärsytystä.

Kalsiumglukonaatin tultua keksityksi kävi myös mahdolliseksi tehdä laajoja tutkimuksia kalsiumin vaikutusten selvillesaamiseksi. Erityisesti tämä tutkimustoiminta koski kalsiumin suhdetta fosfaatteihin ja D-vitamiiniin.

Kalsiumin fysiologinen tehtävä sydämen rytmin säilyttäjänä ja veren hyydyttäjänä on niin ikään varsin monipuolinen. Mainitakoon tässä yhteydessä, että kalsium edistää sydänlihaksen supistumista ja että veri ei voi hyytyä ilman kalsiumin vaikutusta. Kuitenkin hyytynyt veri sisältää vain pienen määrän kalsiumia. Tämä sen vuoksi, koska kalsium siirtyy veriplasmasta heraan.

LUUSTO ELÄÄ

Luusto ei ole mikään eloton rakennelma, jonka tehtävänä olisi vain antaa tukea lihaksille. Itse asiassa se on alati muuttuvaa ja elävää kudosta, jonka rakennekin saattaa vaihdella kehon muiden toimintojen mukaan.

Luuston hajoamista ja uudistumista tapahtuu siten yhtä hyvin ennen syntymää kuin vielä vanhuudenkin päivinä. Suoraan sanoen luusto ja hampaat toimivat ikään kuin kalsiumvarastona, jonka tehtävänä on luovuttaa tätä tärkeää mineraalia keholle sen tarvitseman tarpeen mukaan.

Osteoblastit eli luun emosolut muodostavat jatkuvasti uutta luumartoa so. kalkitonta luukudosta kalkkiutumista varten. Luunsyöjäsolut (os-

(Jatkuu sivulla 4)

PORT ARTHURIN KUULUMISIA

Port Arthur. — Osaston kabaretti tanssit on lauantaina helmikuun 17. Finnish haalilla, 316 Bay Street. Tarjoilu alkaa kello 7 illalla ja tanssisoitto alkaa kello 9 illalla. Kaikki tervetuloa, sanovat järjestäjät.

* * *

Sunnuntaina, helmikuun 18. kello 1.30 iltapäivällä alkaa Suomen juhlan elokuvien esitys.

Sisäänpääsynä vapaaehtoinen kolehti ovella. Tulkaa läheltä ja kaukempaa, sillä sunnuntainen päivän on sopiva juhlimiselle.

* * *

Antti Kuparinen, yli 40 vuotta Lapin asukas, haudattiin täällä maanantaina, helmik. 5. Kuparinen kuoli sairaalassa t. k. 1.

Hautaus suoritettiin Everest hautaustoimistosta. A. T. Hill piti muistopuheen ystävien ja toverien puolesta. Kuparisen kanssa Lapissa asunut John Mäki järjesti hautajaiset. Haudalta palattua oli kahvitarjoilu Hoito-ravintolassa. A. T. Hillin pitämä puhe:

Tänään saatamme viimeiseen lepoon Antti Kuparisen, jolle olen hänen eläessään luvannut pitää puheen hautajaisissa, omasta puolestani ja muistojen kukkina hänen ystäviltään sekä vuosien aikana toiminnassa mukana olleiden tovereiden taholta.

Antti Kuparinen oli syntynyt Suomessa Viipurin läänissä, Vuoksenrannan pitäjässä, Sintolan kylässä helmik. 24. 1899. Lapsuudessa hänellä oli vieraana ainainen puute, joka ajoi hänet tulemaan Canadaan. Hän oli kuollessaan 69 vuotias ja päässyt jo vanhain miesten kirjoihin. Hän sairasti viime aikoina reumatismia ja hengenahdistusta.

Antti oli metsätyöläinen. Hän oli myös CSJ:n Lapin os. perustava jäsen sekä lehtiemme lukija ja kannattaja. Haali rakennettiin Bennettin nälkävuosina joukkotyöllä. Siellä juhlittiin paikkakuntalaisten ja ympäristön asukkaiden yhteistoimin, näyteltiin monia näytelmiä ja vieläpä kerran aluejuhlatkin vietettiin siellä.

Antti oli myös Canadan Puutavaratyöläisten Teollisuusunion jäsenyydessä ja auttoi sen kehittymistä. Olin hänen kanssaan metsäkämpällä jo silloin kun perustettiin pienempiä union ryhmiä mentäessä metsäkämpille töihin. Antti muisti hyvin Shabaquan lakon tapahtumat.

Sodan aikana Antti otti nimiinsä homesteadin, kun Rainy River—Kenora—Dryden paperitehtaan alueella olimme saaneet alkuun paperipuufarmarien liikkeen ja saavuttaneet yhteistoiminnalla korkeimman hinnan myymistämme paperipuista.

Antti oli union jäsen silloin kun liitytttiin Amerikan kirvesmiesten veljesliiton yhteyteen ja täällä Järvienpään alueella perustettiin Lumber & Sawmill Workers union osasto 2693. Sillä on ollut sama nimi siitä saakka.

Kun sitten Ontarion metsämiesten lakko alkoi, oli Antti kokouksissa kaupungissa. Suomalaisten järjestöjen haalit olivat lakkolaisten koteja ja kokoontumispaikkoja. Tämän lakon voittivat juuri Antin kaltaiset miehet, panivat polvilleen suuret paperiyhtiöt ja edustajat neuvottelemaan heidän kanssaan työ- ja palkkasopimuksista, jotka ovat olleet perintönä teollisuuden uusille tulokkaille.

Antti rakasti rauhaa ja vihasi kapitalistien sotahulluutta, jolla tuhotaan vapauttaan ja olosuhteitaan kehittäviä kansoja. Juuri näiden elämän tärkeiden kysymysten ymmärtämisessä voimme muistaa Antti Kuparisen työn ja koko elämän.

Antilla on Suomessa sisar sekä täällä paljon ystäviä ja tovereita, jotka häntä kaipauksella muistavat. Lepää rauhassa, Antti!

UUSIA MENESTYSROMAANEJA

CATHERINE GAVIN:

VERENPUNAINEN KUU

319 SIVUA — HINTA SID. $4.40

Italian vapaustaistelun värikkäät ajat ovat "Linnoituksen" tekijän uuden romaanin aiheena. Tapahtumat siirtyvät Kalifornian kultakentiltä pieneen ranskalaiseen kylpyläkaupunkiin, Tulleries'n sihisevien kaasulamppujen kajosta joutilaana uinuvalle Rivieralle. Kokoavana voimana on sorretun kansan pyrkimys vapauteen, Italian risorgimento — lyösnousemus. Tosiasioihin perustuva tieto muodostaa luotettavan taustan, jolle rohkea mielikuvitus hahmottaa omalaatuisen kiehtovan aikakauden.

MARIA ROLNIKAITE:

EN VOI VAIETA

232 SIVUA — HINTA SID. $4.25

Me olemme lukeneet Anne Frankista emmekä voi unohtaa häntä. Tässä on toinen hänen kaltaisensa, hänen ikäisensä tyttö, joka kotikaupungissaan Vilnassa kertoi päiväkirjalleen nuoren elämänsä iloisista tapahtumista. Sitten hän koki kauhun: hirveät uutiset, sodan, eron vanhemmista, elämän ghetossa, umpeen muurattujen katujen sokkeleissa. Maria ei luopunut muistiinpanoistaan. Pienille paperilapuille hän teki tunnontarkkoja merkintöjä. Keskitysleirillä hän jatkoi kirjoittamista — sementtisäkkien riekaleisiin. Kun paperi loppui, hän opetteli asiat ulkoa, painoi ne verikirjaimin mieleensä. Muistamisen halu auttoi häntä kestämään.

"Jälleen yksi niitä kirjoja, joihin soisin jokaisen ihmisen tutustuva, joita soisi luettavan, ajateltavan. Ei pidä unohtaa — olemme edelleen vastuussa." — Ilmari Jäppinen, Jyväskylän Ylioppilaslehti.

DAPHNE DU MAURIER:

HAUKAN LENTO

315 SIVUA — HINTA SID. $4.40

Aurinkolaseja, huiveja, matkapostikortteja. Roomalaisen hotellin aula kiehuu amerikkalaisista ja englantilaisista turisteista. Kiihtyneiden naisten ahdistama opas on tukehtumaisillaan. Tunnelma on katossa, sillä edessä on lupaava ilta, "Rome by Night". Mutta lähtöhetkellä kaksi puuttuu.

Näiden kahden Via Venetolla harhailevan opettajattaren tähden opas, Armino Fabbio tekee harkitsemattoman eleen. Naisten hurskas päivittely saa hänet työntämään suhteettoman määrän liiroja kerjäläisen kouraan. Yöllä samainen vanhus murhataan. Tämä sinetöi Arminon tulevan kohtalon, hän joutuu jännittävien, mystillisten tapahtumien verkkoon. Vahva kirja — Rebekan veroinen.

NIKOLAI LESKOV:

VALITUT KERTOMUKSET

401 SIVUA — HINTA. SID. $3.60

Nikolai Leskov on venäläisen kirjallisuuden yksinäinen susi, jonka tuotanto aikalaiskriitikot kaltoin kohtelivat. Ensimmäisissä kertomuksissaan ja romaaneissaan, hän taisteli maaorjuutta vastaan ja arvosteli vallankumouksellisen sivistyneistön nihilistisiä aatteita. 1870-luvulla hän kirjoitti tuotantonsa ansiokkaimman osan, joka kuvailee maalismiljöötä, papistoa ja lahkolaisia. Tältä kaudelta ovat peräisin useimmat kertomukset Juhani Konkan toimittamassa teoksessa.

Kertomuksissa levittäytyy eteemme yhdeksännentoista vuosisadan tsaarivaltakunta. Kertomusten realismiin ja satiiriin yhdistyy usein annos tyypillisesti slaavilaista sadunomaisuutta. Mestarillisesti toteutettu juoniaines ja loistava sanallinen ilmaisu tekevät niistä nautittavia kokonaisuuksia.

Tilatkaa osoitteella:

VAPAUS PUBLISHING CO. LTD.

P. O. BOX 69 SUDBURY, ONTARIO

HYVÄ KIUAS-SAUNA
TYÖN PUISTOSSA
Auki keskiv., lauant. ja sunnunt. kello 1 ip.—11 illalla
1742 PARIS ST. SUDBURY

FRANK R. BLOCK, R.O.
OPTOMETRISTI
Puh. konttori 674-4914
kotiin 673-0705
65 ELM STREET EAST
SUDBURY, ONT.
VASTAANOTTO ESPANOLASSA
Keskiv. iltap. ja torst. aamup.

Putkitus- ja lämmitys-
EXPERTIT
• ÖLJYPOLTTIMOITA •
Kustannusarviot vapaasti!
Morrison Plumbing & Heating (Sudbury) Ltd.
PUHELIN 674-0797
184 Elgin St. S., Sudbury

KAUNIITA
KUKKIA
KUKKAKIMPPUJA
KUKKALAITTEITA
Poiketkaa hakemassa kukkakalenterinne
LOUGHEED
FLOWER SERVICE
Puhelin 673-9595
22 Durham St. N.
60 Eyre St., Sprucen kulmassa
SUDBURY

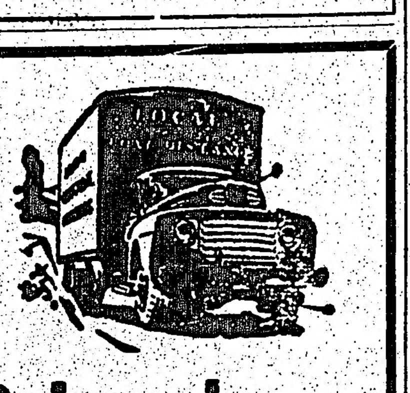

Delongchamp
CARTAGE CO. LTD.
20 Lorne St. Puh. 675-5611
LYHYEN JA PITKÄN MATKAN RAHTIAJOA . . . TALOUSTARPEITA PAKATAAN — MUUTETAAN — SÄILYTETÄÄN — LÄHETETÄÄN
NYKYAIKAINEN VARASTOHUONE

SUDBURY JA YMPÄRISTÖ

MUISTILISTA

Visan järjestämät nuorten tanssit "Record Hop" pidetään Wanupin haalilla t.k. 16 pnä alkaen klo 8 ill. Sisäänpääsy 50 senttiä. Kaikki tervetulleita.

Valentine-tanssit Wanupin haalilla t.k. 17 pnä klo 9—1:een. Soittaa Niilo Baston yhtye. Tilaisuudessa tulee olemaan monenlaista hauskaa. Sisäänpääsy 1 dollari. Tervetuloa.

"Täällä tulee morsian" näytelmän harjoitukset on Finnish haalilla tiistaina klo 7.30 illalla ja perjantaina klo 6.30 illalla.

Kaikki mukaan please!

Wanupin haalilla on mojakkapäivällinen ja seurapelitilaisuus ensi sunnuntaina 11 pv. helmikuuta. Samaksi päiväksi suunnitellut hiihto kilpailut on peruutettu lumen puutteen vuoksi.

Sävel-kuorolaisten järjestämät laatikkopäivälliset ovat Finnish haalilla sunnuntaina helmikuun 18. kello 12 päivällä. Tervetuloa.

Haitarinsoittokilpailut kirjastotalon auditoriumissa lauantaina 10. kello 9—12 ap. ja kello 1.30—5 ip. Sunnuntaina 11. kello 10 ap. Konsertti kello 2.30 ip. samassa paikassa.

Hiihtokilpailut on peruutettu

Koska ilmojen isä on oikein kitsaasti antanut lunta tänä talvena Sudburyn piirissä olemme pakoitetut peruuttamaan ensi sunnuntaiksi suunnitellut hiihtokilpailut. Sekin vähäinen lumi mitä meillä on tällä haavaa, on kovan jääkerroksen peitossa, joten hiihtäminen on mahdotonta.

Siis hiihtokilpailuja ei pidetä sunnuntaina mutta mojakkapäivällinen syödään ja pelataan seurapelejä.

Naista ei sterilisoida

Williamsburg, Ky. — Whitleyn oikeusistuin kieltäytyi keskiviikkona suostumasta erään 35-vuotiaan yksinäisen naisen sterilisointiin. Lääkärit olivat luokitelleet naisen henkisesti heikosti kehittyneeksi ja sekavaksi.

Tuomari Pleas Jones sanoi, ettei hänen oikeusistuimellaan ole valtuuksia suostua Whitely Countyn terveysvirkailijain tri A. S. Holmesin steriloisintivaatimukseen. Tri. Holmes sanoi että naisella on kaksi lasta joista toinen on henkisesti vajaakykyinen ja sanoi, että nainen voi saada vielä kolmannen lapsen jonka huoltamiseen hän ei pysty.

LÄHI-IDÄN KRIISIÄ PITKITETÄÄN HARKITUSTI, SANOO MOSKOVA

Moskova. — Israelin äärimmäisyysmiehet, USAn imperialistiset piirit ja arabimaiden taantumus pitkittävät tarkoituksella lähi-idän kriisiä, vaikka sen poliittiselle ratkaisulle nyt on reaalinen lähtökohta nimittäin YKn turvallisuusneuvoston päätös, korostetaan Moskovassa.

Israelin miehittämä arabialue on kaksi kertaa Israelin valtion suuruinen. Joukkojen vetäminen tältä alueelta avaisi arabimaille mahdollisuuden lopettaa sotatila Israelin kanssa, todetaan julkaistussa laajassa neuvostoliittolaisessa kommentissa. Pravdan kommentaattori I. Beljajev kiinnittää huomiota siihen, että Yhdysvaltain tukema Israel kasaa jatkuvasti esteitä YKn välittäjän suurlähettiläs Jarringin työn tielle.

Israelissa Jarringin yrityksille saada kriisin ratkaisu pois kuolleesta pisteestä on asetettu ehdoksi muodollinen vaatimus suorista neuvotteluista Israelin ja arabimaiden kesken, vaikka tiedetään hyvin, että tuo vaatimus on tuomittu epäonnistumaan. Arabimaat eivät ryhdy Israelin kanssa mihinkään suoriin neuvotteluihin niin kauan kuin Israelin joukot ovat miehitetyllä alueella, huomauttaa Beljajev.

Moskovassa on niin ikään kiinnitetty huomiota tuoreimpiin välikohtauksiin Suezilla ja toistettu pääsihteeri U Thantin selostusta tapahtumista.

Pravda huomauttaa, että "herrat imperialistit pettävät itse itseään", Kriisin pitkittäminen ei johda heidän toivomaansa tulokseen. Egyptissä tilanne on vakiintunut eikä tasavalta muuta edistyksellistä suuntaustaan. Maailmassa on sitäpaitsi yhä vähemmän ihmisiä, jotka jatkuvasti uskovat Israelin rauhantahtoon, huomauttaa Beljajev. On muistettava lisäksi, että Palestiinan sodan jälkeen alkoi Egyptin vallankumous ja Suezin kriisin jälkeen Irakin vallankumous.

Kalkilla merkitys luuston lisäksi m.m. sydämen rytmille

(Jatkoa sivulta 3)

teoklastit) puolestaan hajottavat ja liuoittavat luustoa resorptiota ja uudistumista varten.

VANHANA LUUT HAURASTUVAT

Iän karttuessa resorptioprosessi kuitenkin voittaa uudistumisen ja luut rupeavat haurastumaan. Tätä tilaa kutsutaan osteperoosiksi.

Aivan viime aikoina on havaittu, että suuret suun kautta otettavat kalsium-annokset saattavat auttaa korkeasta iästä, vaihdevuosista, vammaisuudesta tms. syistä johtuneissa tapauksissa.

Vakavaa munuaisvikaa sairastavien on kuitenkin syytä välttää nauttimasta suuria annoksia.

LIIDUSTA LÄÄKKEESEEN

Vielä pari vuosikymmentä sitten kalsiumin puutteesta kärsivien oli, avun saamiseksi, syötävä liitua tai rikottuja munankuoria. Sen jälkeen ovat tietomme kalsiumin aineenvaihdunnasta lisääntyneet siinä määrin, että nykyään asiat voidaan turvallisesti hoitaa luotettavilla kalsiumvalmisteilla.

JB

USA on rikkonut sodan säännöksiäkin

New York. — Eri uskontojen edustajista koostuva ryhmä, joka vastustaa amerikkalaisten läsnäoloa Vietnamissa, syytti viime viikolla Yhdysvaltoja miltei kaikkien sodankäyntiä koskevien kansainvälisten sääntöjen rikkomisesta Vietnamin selkkauksessa.

Amerikkalaisia joukkoja syytettiin lapsimurhista, kaasun käytöstä, kotien tuhoamisesta, viljan hävittämisestä ja vankien luovuttamisesta muiden kidutettavaksi.

Syytökset sisältyvät 29 huomattavan kirkonmiehen allekirjoittamaan kommenttiin "Amerikan nimissä"-nimisen kirjan johdannossa.

Allekirjoittajien joukossa ovat Nobelin rauhanpalkinnon saanut tri Martin Luther King, liittovaltion teologian seminaarin rehtori tri John C. Bennett ja USAn juutalaisneuvoston puheenjohtaja rabbi Arthur Lelyveld.

Suurjuhlavalmistelu on jo käynnissä

Huolimatta siitä näkikö murmeli-herra helmikuun 2 pnä varjoaan tai eikö nähnyt, tosiasia on, että sudburylaiset valmistuvat jo tosimielellä tulevan elokuun alussa täällä pidettävien suurjuhlien varalta.

Ensi kesänä Sudburyssa pidettävästä SCAULn ja CSJn yhteisestä urheilu- ja musiikkijuhlasta odotetaan paljon ja että näissä odotuksissa ei petyttäisi, on juhlan järjestämistyöhön ryhtynyt toimeliaita naisia ja miehiä sekä kaupungista että sen ympäristöstä.

Ensimmäisessä suurjuhlakomitean kokouksessa, mikä pidettiin noin viikko sitten Finnish haalilla, oli jo parisenkymmentä henkilöä, edustaen he CSJn Sudburyn osastoa, voimisteluseura Alertsia, Melody orkesteria, Sävel-kuoroa, CSJn Wanupin osastoa, voimisteluseura Visaa, ja CSJn Beaver Laken osastoa. Seuraavaan kokoukseen, mikä pidetään Finnish haalilla Sudburyssa, helmikuun 27 pnä, tulee varmasti vieläkin suurempi osanottajamäärä. Pidetyn kokouksen puheenjohtajana toimi Aimo Mäki ja sihteerinä Sofia Pöntiö. Vakituiseksi sihteeriksi valittiin Edwin Suksi oli tunnettujen syiden vuoksi pois kokouksesta.

Nyt tehtiin jo paljon suunnitelmia 4-päiväisen suurjuhlan järjestämiseksi. Monet asiat ovat vielä keskeneräisiä mutta toisia niistä voitiin jo lyödä lukkoon. Mainittakoon, että kokouksessa valittiin jo 5-henkinen majoituskomitea, jolle voidaan kirjoittaa osoitteella: Suurjuhlan majoituskomitea, Box 69, Sudbury, Ont.

Vanhojen perinteiden mukaisesti aloitetaan juhlinta "tervetuliaistanssilla" joka pidetään Finnish haalilla perjantaina, elokuun 2 pnä. Sitten seuraa varsinaiset konsertit ja juhlat sekä juhla- ja päättäjäistanssit sekä paljon muuta, mutta niistä yksityiskohtaisemmin myöhemmin. — Nurkkasihteeri.

Siion Seurakunta
33 Lorne St. S. Sudbury
KOKOUKSET
Torstai, 7.30 Raamattutunti
Sunnunt. 10 Pyhäkoulu
10 Aamukokous
7 Herätyskokous
Radiolähetys joka sunnuntaiaamu klo. 8.30, radioasema CHNO—900.
TERVETULOA!

MYYTÄVÄNÄ
SEKATAVARALIIKE
suoraan omistajalta. Vilkasliikenteisen päätien varrella. Ruoka-, vaate- ja rautatavaraliike sekä bensiinijakelu. Myöskin autokorjaamo, tilat ja kalustoa on.
Asiakaspiiristä 50 pros. suomalaisia.
Reippaalle pariskunnalle erinomainen tilaisuus.
Lähempiä tietoja varten kirjoittakaa tämän kuukauden aikana, osoitteella:
STORE
P. O. BOX 351, SUDBURY, ONTARIO

Jackson & Barnard
HAUTAUSTOIMISTO
Palvellut Sudburyn yhdyskuntaa yli neljäkymmentä vuotta edistyneellä tavalla, jonka vuoksi voimme tarjota hienoimmat mukavuudet: kappelin, joka on kuin kirkko, urkurin ja kykenevän henkilökunnan ilman lisämaksua.
VAPAATA PARKKEERAUSTILAA TONTILLAMME
233 Larch St. Sudbury

TALON MYYNTI-, OSTO- JA VAKUUTUSASIOISSA käyttäkää:
LAINE AGENCIES
VAKUUTUS- JA KIINTEISTÖTOIMISTO
Canadan suurin suomalainen kiinteistöjen välittäjä
PENTTI PENTTILA Kotiin 675-2941
OLIVER R. LAINE Kotiin 674-4167
Konttori 675-0427
125 DURHAM ST. S. SUDBURY, ONTARIO

Hieno näytelmä on tulossa Sudburyyn

Tuleepa se lopultakin näytelmä, jota on kaivattu kovasti, sillä me suomalaiset olemme näyttämötyötä rakastavaa kansaa.

Nyt tiedetään varmana kertoa, että "Täällä tulee morsian" näytelmä esitetään Finnish haalilla maalisk. 17 pnä. Ohjaajalla J. Passilla on ollut paljon vaikeuksia näytelmän henkilöiden saannissa (on tapahtunut surullisiakin tapahtumia sen yhteydessä ja otamme vilpittömästi osaa omaisten suruun) vieläpä luonnonvoimatkin ovat olleet epäsuotuisat. Liukkaat kelit ja lumimyrskyt ovat vaikeuttaneet kauempana asuvien kulkua, ja niitä kauempana asuvia näytelmässä on suurin osa.

Itse näytelmä on kommelluksista rikas ja tapahtuu kaikenlaista, tietenkin häätkin, koska on morsian. Vaikka isä Aleksanteri koettaa hillitä kahta villikkoaan, siinä onnistumatta. Olipa vähällä ettei itse joutunut satimeen. Onko Robert kulta huijari vai kunnon nuorimies? Kaikesta tästä saa tiedon saapumalla katsomaan sitä edellä mainittuna päivänä.

Ilahduttavana ilmiönä on mainittava että ohjaaja on onnistunut saamaan runsaasti nuoria ihmisiä näytelmäänsä, joista osa on ensikertalaisia, mutta nyt jo sangen reippaasti tekevät tehtävänsä. Miellyttäviä nuoria, ennenkin esiintyneitä on useita ja sitten se vanhempi näyttelijäkaarti joka tietenkin selviytyy kunnialla tehtävistään. Joten näyttämön ystävillä on tiedossa varmaan hauska ja miellyttävä tilaisuus maalisk. 17-pnä, tutustua uusiin näyttelijöihin ja heidän suruihinsakin. Enemmän vielä tuonnempana.

— Sivustakatsoja.

Kalastusteollisuus on vaikeuksissa

Ottawa. — Alahuoneen istunnossa sanottiin keskiviikkona, että Canadan kalastusteollisuus on vaikeuksissa ja että tilanteen huojentamiseksi canadalaisten tulisi käsittää, että meriruoista saadaan kaikkein edullisimpia ostoksia.

Tilatkaa Vapaus!

KILPAILUKUTSU

Täten kutsumme hiihtäjiä seurojensa kautta osallistumaan Ontarion mestaruuskilpailuihin, jotka järjestetään asianomaisella luvalla helmikuun 24 ja 25 päivinä Sudburyn Suomirannalla, Long Lake, Sunnyside Rd.

SARJAT:

Lauantaina, 24 p. klo 2 ip.
Yleinen 15 km.
Ikämiesten 15 km.

Sunnuntaina 25 p. klo 10 ap.
Naisten 5 km (ei alle 16 v.)
Nuorten 21 v. ja alle 10 km.
18 v. ja alle 10 km.
Yleinen 30 km (klo 1 ip.)
Ikämiesten 30 km. (ei mest.)

Ilmoittautumiset pyydetään lähettämään 18 päivään kuluvaa kuuta osoitteella: V.- ja U.- seura Voima, R. R. 4. Sunnyside Rd., Site 35, Box 2, Sudbury, Ont., Kilpailijoilta vaaditaan voimassa oleva hiihtoliiton kilpailukortti. Seura ei vastaa kilpailupaikalla tapahtuneista vahingoista.

Laatikkopäivällinen kilpailusunnuntaina kello 12. Kisatanssit 24 päivänä kello 8.30. Soittaa Hannu Lambertin yhtye, Bachelor Blondes. Sisäänpääsy $1.50.

Kilpailuterveisin,

V.- JA U.- SEURA VOIMA

LEO RAASKA, puheenj. KATRI WESTERLUND, siht.

KIRJALLISHISTORIALLINEN TUTKIMUS TULENKANTAJISTA
Kerttu Saarenheimo:
TULENKANTAJAT
303 SIVUA — HINTA SID. $5.95
Ryhmän vaiheita ja kirjallisia teemoja 1920-luvulla
Runsas kuvitus
Tohtori Kerttu Saarenheimon teos on ensimmäinen yhteinen kirjallishistoriallinen tutkimus tulenkantajista. Esityksen runkona on ryhmän kehityksen kolmivaihejaottelu, jonka professori Lauri Viljanen hahmotteli luonnehtiessaan kirjallisuutemme 1920-lukua Yleisradiossa järjestetyssä keskustelusarjassa. Ensin on Nuoren Voiman kausi, sitten suuren hurmion kausi ja lopuksi päädyttiin etsimään nykyaikaa. Näissä puitteissa kirjoittaja — Valtion humanistisen toimikunnan tutkija ja Turun Yliopiston dosentti — tarkastelee 20-luvun lyyristen aiheiden värikästä kaleidoskooppia, jossa heijastuu milloin kauhukuvitelmia ja lahoavien lehtien tuoksua, milloin raivolsaa elämännälkää, eksotiikkaa, satua tai koneromantiikkaa.
Iloisen 20-luvun kirjavia virikkeitä tutkiessaan tri Saarenheimo laajentaa samalla näkökulmaa kirjoista kirjailijoihin, heidän taustaansa ja harrastuksiinsa, ystävyyssuhteisiin ja hilpeään seurustelulun. Painamattomat lähteet, ennen kaikkea ryhmän jäsenten välinen kirjeenvaihto ja haastattelut ovat tuoneet esiin runsaasti ennen tuntematonta materiaalia. Keskeisiä hahmoja ovat Onni Halla, Yrjö Jylhä, Uuno Kailas, Arvi Kivimaa, P. Mustapää, Olavi Paavolainen, Ilmari Pimiä, Elina Vaara, Erkki ja Katri Vala, Mika Waltari ja Lauri Viljanen. Heidän lisäkseen tapaamme ryhmään väljemmin liittyneitä kirjailijoita, taiteilijoita ja kriitikoita.
Tilatkaa osoitteella:
VAPAUS PUBLISHING CO. LTD.
P. O. BOX 69 SUDBURY, ONTARIO

KODIN PIIRISTÄ

TOIMITTANUT EEVA

Vihreyttä siemenistä

Siemenet tarjoavat aina annoksen jännitystä ja useimmiten myös miellyttävää yllätystä. Siis juuri sitä, mitä tähän aikaan vuodesta kaipaamme. Lisääntyvä valo ja pitenevät päivät tuovat lahjana halun omatoimisuuteen ja kodin kohentamiseen. Kunhan vielä vähän odotetaan alkaa elämä muuttua kukkaruukuissakin vilkkaammaksi, mutta jo nyt voimme ryhtyä uuden vehreyden luomiseen, sillä esim. viherkasvien siementen sisältö odottaa vain "herätystä". Tämän lajin kasvit itävät ja kehittyvät melko hitaasti, joten silloin kuin ne ennättävät taimiasteelle, on valoakin jo niin runsaasti, etteivät ne pääse venymään ruman honteloiksi.

Suuret siemenet ovat tietenkin helpoimpia kylvettäviä ja hoidetavia, joten ainakin aloittelijain kannattaa yrittää ensin näitä. Siemenet painetaan vain multaan niin, että ne jäävät sellaisen multakerroksen peittämiksi, jonka paksuus on sama kuin siemenen 2—3 kertainen läpimitta. Aluksi on kuitenkin varottava kastelemasta liikaa, koska siemen ei paljonkaan vettä käytä, mutta rutikuivaksikaan kylvöstä ei saa päästää. Silloin voi näet jo kehittynyt itu kuolla ja yritys epäonnistuu.

Appelsiinisiemenen työntäminen multaan on suosittu harraste, mutta tällä tavalla lisätystä yksilöstä saa odottaa kukkia ja hedelmiä ainakin 15 vuotta kun jalostusteitse (oksa jo kukkineesta yksilöstä) kasvatetusta usein saa hedelmiä jo toisena vuonna.

Monta muuta hauskaa huonekasvia vaikkapa kaktuksia voi kasvattaa siemenistä. Eri lajien siemeniä löytyy tämän alan liikkeistä. Nyt onkin mainio aika poiketa sellaiseen koska auringon kaaren nousun mukana näitten liikkeitten jonot aina vain pitenevät. Samalla kertaa voi hankkia myöhemmin keväällä tarvittavat mukulat, ruukut yms. tarvikkeet sekä ennen kaikkea kukkakasvien — myös yksivuotisten — siemenet. Näitä löytyykin sangen paljon ja vaikka ne yleensä kylvetäänkin vasta helmikuun lopusta lähtien, ei menestymiselle merkitse mitään ovatko ne kaupan hyllyllä vai kotona, samoja siemeniä ne joka tapauksessa ovat.

Kukkia kylvetään yleensä runsaasti ja siksi onkin syytä tutustua näppärimpiin kylvöastioihin ja kylvötapoihin.

Turveruukkujen suuri etu on siinä, että taimen kasvettua sen voi ruukkuineen istuttaa suurempaan astiaan, eikä juuristo häiriinny muutosta. Ruukut täytetään ennen kylvöä turpeella, vermikuliitissa, laihalla mullalla tai jomman kumman ensiksi mainitun ja mullan sekoituksella, minkä jälkeen pinta tasoitetaan ja hieman tiivistetään. Sitten peitetään samalla aineella, sitä ohuemmin mitä pienempää siemen on. Ellei ole laitetta, josta saa hienon vesisuihkun, on viisainta antaa kylvöksen vetää vettä altapäin niin kauan, että se kostuu pintaa myöten.

Muoviruukkusarjat ovat myös käytännössä käteviä. Nämäkin pienet ruukut ovat levynä ja niitähän voi käyttää useita kertoja. Kun taimet niistä siirretään suurempiin astioihin, juuristo tietenkin hieman häiriintyy, mutta jos taimet päivää ennen siirtoa on perusteellisesti kasteltu, lähtee juuripaakku melko helposti. Sekä turve- että muoviruukut sopivat myös mainiosti pistokasmonistukseen.

Tekokuitujen käyttö lisääntyy

Vielä vuonna 1920 olivat villa ja puuvilla tekstiiliteollisuuden ainoat raaka-aineet. Nykyään luonnonkuidut eivät enää pystyisi yksinään tyydyttämään jatkuvasti kasvavaa tarvetta, siksi onkin suhteellisen lyhyessä ajassa ilmestynyt markkinoille mitä erilaisimpia tekokuituja. Tiedemiehet työskentelevät kehittääkseen yhä monipuolisempia ja parempia laatuja. Käytännöllisyys ja helppohoitoisuus ovat ominaisuuksia, joita nykypäivän kuluttaja odottaa pukineilta. Tekokuitujen olemassaolo on tärkeämpää kuin ehkä osaamme kuvitellakaan: ilman tekokuituja meille kaikille ei riittäisi raaka-ainetta tekstiilien valmistukseen.

Tekokuidut jakaantuvat kahteen suureen pääryhmään:

1) Puolisynteettiset kuidut, joissa kuituja muodostavat raaka-aine-osat on saatu valmiina luonnosta.

2) Täyssynteettiset kuidut, joissa kuituja muodostavat aineosat on valmistettu keinotekoisesti raaka-aineista ja kemiallisista yhdisteistä.

Täyssynteettisten kuitujen päätyypit ovat polyamidi, polyesteri ja polyakryyli.

Yleisimmin tunnettu täyssynteettinen kuitu on nylon, joka on polyamidikuitu. Nylonin teollinen tuotanto aloitettiin USA:ssa v. 1939 ja nykyisin se on tekstiiliteollisuuden tärkeä raaka-aine kaikkialla maailmassa. Myös kuluttajalle ovat nylonin verrattomat käyttöominaisuudet ja kestävyys tulleet jo varsin tutuiksi.

Eräs tunnetuimmista polyesterikuiduista on 'Terylene', jota alettiin valmistaa Englannissa v. 1947. Polyesterikuidun arvokkaita käyttöominaisuuksia ovat prässien ja laskosten säilyvyys huolimatta kovasta kulutuksesta ja toistuvista pesuista eikä pukine kutistu vaan säilyttää alkuperäisen muotonsa koko käyttöaikansa. Yleisin sekoitussuhde on 55% 'Teryleneä' ja 45% villaa sekä raskaissa kankaissa 35/65.

Nämä sekoitussuhteet on kokeissa havaittu sellaisiksi, joissa kummankin kuidun parhaat ominaisuudet tulevat esiin. Viime aikoina on saavuttanut suosiota 'Terylene 14', jossa on uutta miellyttävää pehmeyttä sekä samalla entinen lujuus ja ryhdikkyys.

'Crimplene' on melko uusi tulokas, mutta se lienee tuttu jo useimmille kuluttajille. Sen ominaisuudet keveys ja helppohoitoisuus tulevat kesä- sekä vapaa-ajan asuissa parhaiten esiin. Yhä enemmän käytetään 'Crimpleneä' myös miesten asuissa. 'Crimplene' on 100% polyesterikuitu.

Tekokuitujen tulo markkinoille on tapahtunut nopeasti eikä niiden käsittelyyn ja valmistuksessa huomioon otettaviin seikkoihin liittyvä tietous ja taito ole aina seurannut yhtä nopeassa tahdissa. Jotta näiden uusien kuitujen parhaat ominaisuudet pääsisivät todella oikeuksiinsa, on pukimien valmistuksessa otettava huomioon monia tekijöitä, jotka vaikuttavat ratkaisevasti pukimien käyttöominaisuuksiin. Mikäli esimerkiksi vuorikangas kutistuu pesussa, vaikuttaa se tietenkin koko pukimen ulkonäköön.

Arkipäivän pika-aterioita

Onneksi tämän päivän perheenemännällä on kaupan pakastesäiliö apunaan. Sieltä hän kyllä löytää nopeasti avun pulmiinsa. Mikäli hän ei ennätä valmistaa ateriaa edes puolivalmisteista, hän ottaa pakasteita, täysin valmiita ruokia. Rapea tuore salaatti ja pikaperunasose täydentävät aterian.

Perunoiden kypsymisajan vaativan, vieläpä erityisen maukkaan ruokalajin, saa aikaan pakastekalasta. Jäiseen kalapalaan hierotaan suolaa ja sitruunamehua. Kala pannaan alumiinikattilan pohjalle, jonne on pantu pari nokaretta voita. Kattilaan lisätään puolen sitruunan mehu ja runsaasti tilliä. Kansi asetetaan kattilan päälle ja kalan annetaan hautua kunnes perunat toisessa kattilassa kypsyneet. Kalan voi hauduttaa alumiinifoliossa myös perunoiden päällä.

Lihaliemikuutioista, jauhelihasta, sipulista ja pakastevihanneksista saadaan niin ikään nopea ruokalaji. Jauheliha ruskistetaan sipulisilpun kera paistinpannussa, maustetaan suolalla ja valkopippurilla. Liha kaadetaan kattilaan, jossa on kiehuvaa vettä. Päälle kaadetaan pakastevihannekset. Muutaman perunalohkon voi lisätä samalla. Keitto saa kiehahtaa, kunnes vihannekset ovat kypsiä. Maku tarkistetaan. Tämän keiton aineosat saavat vaihdella tekijän ja syöjien lukumäärän mukaan.

Nopea on myös makkara-vihannespaistos. Lenkkimakkara leikataan pieniksi kuutioiksi, jotka ruskistetaan kevyesti pannussa. Lisätään tilkka vettä. Kiehuvaan veteen pannaan myös pakastevihannekset hetkeksi kypsymään. Voidellun pienen vuoan pohjalle kaadetaan vihannesmakkaraseos. Päälle kaadetaan tilkkasella kermaa höystetty munakasseos. Vuoka asetetaan kuumaan uuniin siksi kunnes munakasseos jähmettyy.